

DARBININKAS

XLII NR. 65

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RU GŠEJO - SEPTEMBER 13, 1957

Administracija G.Lemore 2-6916
Redakcija G.Lemore 2-7281

10 CENTŲ

Pijaus XII enciklika

apie kino, radijo televizijos programas

Pijus XII rugsėjo 8, Marijos gimimo šventėje, išleido savo dvidešimt antrą encikliką, vardu **Miranda Prorsus** (Nuostabūs išradimai). Joje kreipiasi į vyskupus dėl kino, radijo ir televizijos programų.

Tu programų priežiūrai ragina sudaryti tautinius komitetus tuose kraštuose, kur jų nėra.

Jų uždavinys būtų ne tik įspėti tikinčiuosius apie geras ar blogas kino, radijo, televizijos programas, kovoti prieš negeras, bet ir konstruktyviai prisidėti prie jų pagerinimo. Kino programos reikalavimai enciklika jau buvo išleisti popiežius Pijus XI 1936, o 1948 buvo sudarytas tokių priežiūros komitetų centras Vatikane — pontifikalinė komisija auklėjamosios ir religinės filmos reikalui. Jai vadovauja M. J. O'Connor, Amerikos kolegijos Romoje rektorius.

Dabartinėje enciklikoje popiežius iškelia didelę šių naujų išradimų teigiamą reikšmę ir pabrėžia tose srityse dirbančių „žmogišką ir krikščionišką pareigą“ jausti atsakomybę, nes filmą, radiją, televiziją duoda intelektualinį maistą tautų dvasiniam ir moraliniam augimui.

Vertinama teigiamai liturginių dalykų perdavimą per televiziją, enciklika pabrėžia, kad

mišių išskausymas per televiziją neatleidžia nuo lankymosi bažnyčioje.

GOMULKA PAS TITĄ

Lenkijos komunistų partijos šefas Gomulka, min. pirm. Cyrankiewicz, užsienių reikalų, žemės ūkio ministrai rugsėjo 10 atvyko į Jugoslaviją, kur išbus visą savaitę. Titas labai iškilmingai Lenkijos delegaciją priėmė. Norėdamas parodyti savo simpatijas, jis viešai pasisakė už Lenkijos sienas pagal Oderio-Neissės liniją.

Spėjama, kad Lenkija ir Jugoslavija sieks artimesnių tarp savęs santykių, kaip du siekia mažiau nuo Maskvos priklausyti komunistiniai kraštai.

Vokiečiai pasimokė agituoti iš Amerikos

Rugsėjo 15 vokiečiai renka parlamentą. Adenauerio partija eina į rinkimus ne tiek skelbdama naujus programas sukčius, kiek pasiremdama kanclerio Adenauerio asmenybe. Jo partijos žmonės buvo specialiai stebėję Amerikos rinkimų propagandą; jos metodus panaudojo Vokietijoje. Esą propagandai Adenauerio partija išleidusi apie 30 mil. markių.

Amerikos telefono tarnautojai, 55,000, žada nuo pirmadienio streikuoti. Nesutaria dėl algos. Jie nurodo, kad lig šiol gauna 1,95 dol. valandai, tai reikią 53 cn. mažiau už pilno darbininkus, 50 cn. mažiau už automobilių darbininkus ir 17 cn. mažiau už darbininkus kitoje pramonėje.

Kipro arkivysk. Makarios atvyko į Ameriką ir nori kalbėtis su prezidentu. Tai nėra patogu Amerikai, nes tai reikšė jimą prieš Anglijos interesą.

Apie agresorių vaikščioja ant galų pirštų

JT TEPAJĖGIA SIŪSTI PAS PROLETARUS KUNIGAİKSTI, KAD JIS ĮTİKINTŲ PASITRAUKTI IŠ VENGRIJOS

Thailando kunigaikštį Wan Waitayakon. Suprantama, jis turėtų daugiau kalbėtis ne su Vengrija, bet su Maskva.

Amerikos atstovas H. Cabot Lodge, jr., dėl rezolucijos stengėsi kalbėti labai švelniai ir maldaujamai... Jis kalbas, sakėsi, ne pagal „šaltojo karo“ dvasią ir ne tik „vardan mūsų

intereso“, bet ir vardan Sovietų intereso. Mes smerkiame — tęsė Lodge — ne darytoją, bet darbą... Apeliavo į Sovietus, kad jie „atsižvelgtų į viešosios opinijos teismą“. Ramino, kad laisva Vengrija tevykdytų neutralią politiką ir niekas jos nemėgins įtraukti į karinį Vakarų bloką.

Airijos atstovas Frank Aiken siūlė pritari Europos pavergtas tautas laisvinti tuo būdu, kad iš Europos kontinento pasitrauktų svetimos kariuomenės tuo pačiu nuotoliu — Sovietų ir Amerikos.

Kitaip kalbėjo Sovietų atstovas Sobolevas ir Vengrijos Kadaro atstovas Mod — jie svaidėsi kaltinimais, grasinimais, protestais Amerikai.

Vengrijos klausimo kėlimas Jungt. Tautose — sakė Sobolevas — tai kišimasis į Vengrijos vidaus reikalus. Penkių komiteto raportas apie Vengriją esąs paremtas „išdavikų“ pareiškimais. Skundas Jungt. Tautose keliamas Amerikos ir „agresinių sluoksnių“, kurie nori nukreipti dėmesį nuo vidurinių rytų ir nepasisekusios nusiginklavimo konferencijos.

Kad sukurstytų kitus vakariečius prieš Ameriką, Sobolevas dar pridėjo, jog Amerika norinti Jungt. Tautas paversti savo „agentūra“, o raporto komisijos pirmininkas Danijos atstovas esąs nacių bendradarbis išduodant jiems Daniją... Vengrijos Kadaro atstovas ėjo dar toliau — reikalavo, kad Jungt. Tautos pasmerktų penkių komisiją už kišimąsi į Vengrijos vidaus reikalus.

Olandijos užsienių reikalų ministeris Luns kritikavo vadinamą Eisenhowerio doktriną viduriniam rytam. Esą joje daug nežinomųjų, kurie pasirodė jau dabar Syrijos klausimu nepritaikomi. O žmonės nori, kad aiškiai Amerika pasisakytų, kur ji stovi.

Varšuvos komunistai skelbia, kad vietoj Bulganino Sovietų ministru būsiąs dabartinis jo pavaduotojas Mikojanas.

Valst. sekr. Dulles spaudai pareiškė, kad nusiginklavimo konferencija, trukusi arti pusės metų ir nutrūkusi, neužjusi veltui; nuomonės suartėjo kaip niekad lig šiol. Iš to pareiškimo spėjama, kad diskusijose dėl nusiginklavimo Jungt. Tautose Amerika eis su didesnę nuolaidom.

JUNGTINĖSE TAUTOSE vėl iškeltas Vengrijos klausimas. Kairėje — JAV ambasadorius Cabot Lodge su Australijos atstovu Keith C. Shann, dešinėje — SSSR atstovas A. Sobolevas su komunistinės Vengrijos atstovais.

SOVIETAI ŠVAISTOSI KALTINIM AIS IR GRASINIM AIS

MASKVA DEDASI ARABŲ GY NEJ AIS, O AMERIKA IR TURK IJĄ DARO AGRESORIAIS

Maskva pavartojo įprastinę taktiką prieš Jungtinių Tautų posėdį, kuriame Sovietai kaltinami dėl smurto Vengrijoje, — apkaltinti Ameriką. Jungt. Tautų posėdžio išvakarėse, rugsėjo 9, užsienių reik. min. Gromyko paskaitė per radiją 19 puslapių kaltinimus Amerikos ir kitų vakariečių politikai.

Esą nusiginklavimo klausimu Vakarų siūlymai užtrenkę duris bet kokiam nusiginklavimo klausimo — viso ar jo dalies — sprendimui.

Dėl Vokietijos sujungimo: Sovietai nedalyvausią jokioj keturių konferencijoje tam reikalui, nes tai pačių vokiečių reikalas.

Amerikos politika sukursiūsi kai kurias rytines valstybes prieš Siriją. Amerikos atstovo Hendersono inspiruota Turkija pasiuntė kariuomenę pagal Syrijos sieną; ji rengia ūkinę blokadą prieš Siriją; tai esanti „ginkluotos intervencijos grėsmė į Syrijos vidaus reikalus“. Dėdamasis arabų valstybių gynėju, Gromyko grasino Turkijai, kad jos iškišimas galis sukelti didelį gaisrą, nes ir pirmasis bei antrasis pasauliniai karai prasidėję iš vietinių konfliktų. Už visus betgi neramumus viduriniuose rytuose Gromyko kaltino Vakarus, ypačiai, kad jie nori jėga pakeisti Syrijos valdžią.

DULLES ALIARMA DEL SYRIJOS SVELNINA

Valstybės sekretorius J. F. Dulles rugsėjo 10 spaudos konferencijoje aliamą dėl Syrijos švelnino. Amerikos ginklų gabenimas nereikią „skubos“ reikalo, o tik seno pažado Jordanijai vykdymą. Neatsakė tiesiogiai, ar Syrijoje jau valdo „tarptautinis komunizmas“. O Eisenhowerio doktrina Syrijoje

je pritaikyti reikią trijų pagrindinių elementų: kad ten yra komunizmas, kad jis gresia agresija kaimynam, kad pati Syrija šaukiasi pagalbos. Tokių elementų nėra. Dulles pareiškė tikėjimą, kad padėtis galinti susitvarkyti į konfliktą įveiktų valstybių bendrom pastangom.

Tokis pareiškimas nustebino korespondentus ir diplomatus, kurie prisiminė, kad prieš kelias dienas buvo aliamas, dėl kurio prezidentas net atstogas nutraukė ir pagalbą reikią lėktuvais gabenti. Vienas korespondentas paklausė Dulles, ar jis laikas departamento atstovą Hendersoną „panikierium“.

Kai kurie diplomatai įžiūri konflikte tarp Syrijos ir Amerikos parašę su pernykšiu konfliktu tarp Egipto ir Anglijos bei Prancūzijos. Švedijos prekybininkai jau rengėsi prie to, kad Sueso kanalas, vėl bus uždarytas.

NES ARABAI STOJA UZ ARABUS

Lebanonas pranešė Amerikai, kad jis tovės už Syriją, jeigu būtų norima pakeisti Syrijos vyriausybę jėga, nors su

Pijus XII vasaros rezidencijoje Castel Gandolfo rugsėjo 10 priėmė jėzuitų generolą Jannseną ir jo kūrį, kurioje yra 185 asmens. Viso jėzuitų pasauly yra 35,000, iš jų Amerikoje 8,000, o New Yorko provincijoje 1,000.

Vokietijos teismas nubaudė dvejais metais leidėją Lenz už tai, kad jis parsigabeno iš Argentinos knygą apie Hitlerį ir ją platino. Teismas įžiūrėjo toje knygoje nacizmo propagandą.

jos politika Lebanonas ir nesutaria.

Jordanija paskelbė, kad ji nesirengia kištis į Syrijos reikalus, nors ir kas ten bebūtų. „Mes nenorėtume, kad viduriniai rytai virstų kovos lauku šaltajame kare“.

Syrija patyrė, kad ir Saudi Arabija stos Syrijos pusėje, jeigu ji susilauktų agresijos. Syrija, žinodama tokias arabų nuotakas, nutarė oficialiai atsisukti, ar jos kaimynai laiko ją sau grėsme.

Čia greičiausia yra priežastis, kodėl Dulles pareiškimas dabar kitoks.

KOMUNISTINE Kinija nepriėmė stud. Shelby Tucker, kai tas nedavė vizuoti savo paso komunistiniam valdininkam. Dešinėje — JAV ambasados Maskvoje patarėjas Ed. Killham.

Amerikos komunistai sumažėjo 45%

Amerikos komunistų dienaščiū „The Daily Worker“ užsienių skyriaus redaktorius Joseph Clark pasitraukė iš laikraščio ir partijos. Partijoje

jis išbuvo 28 metus, redakcijoje 12. Jis pasitraukė kritikuodamas Chruščiovą už jo antisemitinius pareiškimus.

Naujas laikraščio redaktorius Gates pripažįsta, kad Amerikos komunistų partijoje yra krizė. Partijos narių skaičius nukrito šiemet iki 10,000. Dar pernai buvo 17,000.

HERBERT BROWNELL, JAV generalinis prokuroras, su savo pavaduotoju William P. Rogers (deš.) ir padėjėju George C. Doub (k.), aptaria raštą, kurio Arkansas gub. Orval Fobus traukia mas atsakomybėn.

Pašalinkite iš savo tarpo agresorių

NUO REIKALAVIMO LIETUVA SUSILAIKĖ

Jungtinių Tautų posėdžio išvakarėse Vengrijos reikalavimai posėdžiavo Jungtinių Europos Pavergtų Tautų seimas. Sausakimšai prisirinkusioje salėje įspūdingą malda atkalbėjo prel. J. Balkūnas. Paskui kaip pavergtų tautų draugų amerikiečių pirmininkas jis kalbėjo apie visų tautų solidarumą Vengrijos byloje ir kovoję dėl laisvės. Buvęs Budapešto burmistras Cavago pareiškė, kad vengrai kovoję už visų tautų laisvę, ir apgailestavo Jungtinių Tautų laikyseną, kuri yra grėsminga vakarų civilizacijos likimui. Po pirmininko Masens kalbos, kurioje jis pasidžiaugė penkių komisijos raportu ir apgailestavo, kad Jungt. Tautos tesiiama tik konstatuoti faktus, bet nesima priemonių agresijos padariniams pašalinti, buvo pasiūlyta rezolucija, kad Jungtinių Tautų pritaikytų kolektyvines priemones prieš Sovietų Sąjungą ir atimtų mandatą Vengrijos Kadaro atstovui.

Čia Bulgarijos atstovas (Dimitrovas) pasiūlė papildyti rezoluciją reikalavimu, kad agresorius Sovietų Sąjunga būtų pašalinta iš Jungtinių Tautų. Jei kitur yra oportunistinis patalkavimas, tai bent mes patys jam nepasiduokim ir vadinkim dalykus tikrais vardais — argumentavo kalbėtojas. Po gyvų diskusijų buvo balsuojamas atskirom valstybėm ir priimta Dimitrovo iškeltas papildymas penkiais balsais: Bulgarija (Dimitrovas), Cekoslovakija (Osusky), Estija (Vahter), Lenkija (Pehr), Vengrija (Bessenney); o Albanija (Dosti), Latvija (Masens) ir Lietuva (Sidzikauskas) nuo balsavimo susilaukė (!!! Red.).

Popiet Vengrijos delegacija ir pavergtų tautų draugų amerikiečių sąjunga surengė spaudos konferenciją. Šiuo tarpu parašė ir nuotraukų idėjo didžioji spauda daugiau nei paprastai.

NUSIVYLIMAS VAKAR AIS

Iš Vienos dingo vengras Miklos Szabo, vienas iš Vengrijos revoliucinio komiteto steigėjų Strasboure. Jis pareiškė draugam, kad grįžtas į Vengriją, nes „priešes išvada, jog Vakarų valstybės mus išdavė ir pardavė“.

Tokiais pat motyvais pernai iš Londono išvyko į Lenkiją buvęs Lenkų egzilinės vyriausybės min. pirmininkas. Jis labiausiai išdavim kaltino Angliją.

Amerikos raketa 1500 mylių toliu būsianti parengta per metus. Tai pareiškė apsaugos sekretorius Wilsonas. Sakėsi nežinąs, ar Sovietai ar Amerika yra vieni kitus pralenkę.

Ginčas tarp spalvų aprims

Arkansas gubernatorių pašauktas į teismą rugsėjo 20 aiškintis, kodėl jis sabotuoja teismo sprendimą subendrinti baltųjų ir juodųjų mokymą. Gubernatorius pakvietimą priėmė. Bet rugsėjo 11 telegrama jis kreipėsi į prezidentą, norėdamas pasimatyti ir išsiaiškinti dėl kompetencijos tarp valstybės valdžios ir federalinės valdžios. Prezidentas numatė tam penktadienį ar šeštadienį.

Spaudoje daugiau apie šį konfliktą rašoma nei apie bet ką kitą. Spaudos vertinimai gubernatoriui nepalankūs.

Kitose vietose bendras mokymas laimi, nors pasipriešinimas tebėra didelis. Hatti Conton, Tenn., antradienį buvo išsprogdinta mokykla pusės mil. dolerių verta; joje jau buvo pradėtas bendras mokymas. Kaltininkų suimti 39 — tarp jų 26 balti ir 13 juodi. Kitur taip pat yra suimtų. Juodieji jaučiasi laimėję.

Neutralios juostos idėja vėl atgijo

Airijos užs. reik. min. Frank Aiken Jungt. Tautose rugsėjo 10 iškėlė projektą atitraukti iš Europos svetimas kariuomenes. Tą mintį jis išplėtojo NYT tokiu būdu:

Pirmas žingsnis būtų atsitraukimas nuo sovietų dabar valdomos linijos per kelis šimtus kilometrų, o antras žingsnis — atsitraukti iki Sovietų Sąjungos sienų.

Sovietų sienos esančios, jo samprotavimu, per 800 km (500 mylių) nuo linijos, kuri skiria rytų ir vakarų Vokietiją. Vakarų kariuomenės turėtų tokiu planu atsitraukti iki Paryžiaus priemiesčių ir toliau iki Šveicarijos sienos. Toji atsitraukimo linija eity per šiaurės Italiją iki Adrijos jūros. Pagal tą ministerio planą Sovietai turėtų pasitraukti iš rytų Vokietijos, Vengrijos, ir „kitų sovietinių satelitų“.

Jeigu planas būtų priimtas, tai J. Tautos turėtų sudaryti kontrolės dalinius, kurie prižiūrėtų atsitraukimą.

Aiken samprotauja, kad tokis atsitraukimas turi nepatogumų abiem pusėm. Tačiau jeigu nebūs rasta būdų taikiai išspręsti tokiems klausimams kaip Vengrijos, tai jis mano, kad karas yra neišvengiamas anksčiau ar vėliau.

Amerikos politinių sluoksnių žmonės pasisakė, kad planas svarstytinas. Kiti vakariečiai nuo oficialių pareiškimų susilaukė.

Airijos ministerio planas kariuomenes atitraukti iš Europos yra ne kas kita, kaip Anglijos Edeno neutralios zonos planas, pareiktas dar 1952. Jame Baltijos kraštai paaukjami Sovietams.

Buvo ir tokių lietuvių...

Vieni su valdaniais jėga besąlygiškai kolaboruoja, kiti jai pasipriešina, kiek ji nesutaria su jų tikslais; treči ieško kompromisų. Ir visi manosi dar geriausiai... Taip buvo pirmo bolševikmečio metais. Taip buvo vokiečių okupacijoje. Iš St. Raštikio atsiminimų konkrečiau matyti, kad taip buvo elgiamasi Berlyne ir pirmųjų pabėgėlių nuo bolševikų okupacijos.

St. Raštikio atsiminimai (4)

kaltino prezidentą, kad jis atleides buv. kariuomenės vadą Balodį, kuris vienas galėjęs išgelbėti Latviją nuo okupacijos. Kaltino Estiją ir Lietuvą, kam jos priėmusios sovietų igulas ir ultimatumą, ir tada Latvija nebelikę kas daryti... Tokiais apskaitinimais ir susiniekinimais buvo vykdomas pulkininko, kuris tuo metu jau tarnavo vokiečių karinėje žvalgyboje. Vokiečiams tai buvo naudinga.

Buvo tokių apskaitintųjų ir tarp lietuvių.

Atsiminimų autorius mini: "Skirpos aktyvistų štabo keli bendradarbiai buvo parašę kelias politines brošiūras, kurios trėjo būti platinamos Lietuvoje. Dr. Karvelis ir aš buvome gavę iš Skirpos vienos tokios brošiūros projektą peržiūrėti ir pakritikuoti. Paskaitęs tą rašinį, aš buvau labai pasipiktinęs. Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpis ten buvo aprašytas taip juodai ir šališkai, kad aš drąsiai pareiškiau,

jog tokia brošiūra pasinaudotų tik Lietuvos nepriklausomybės priešai sakdami:

"Žiūrėkit, štai geriausi įrodymai, kaip lietuvių tauta nesugeba valdytis, kad ji yra dar nepriaugusi ir neverta nepriklausomybės".

Tokią pat, o gal dar ir griežtesnę, nuomonę pareiškė Skirpai ir dr. Karvelis... Vėliau sužinojau, kad tos negražios brošiūros autorius buvo R." (žurnalistas).

Brošiūra nebuvo išspausdinta.

Bet buvo išspausdintas romano forma parašytas vokiečių kalba juodinis Lietuvai A. Mikonio "Bala".

(Paskui jau okupavę Lietuvą, vokiečiai norėjo priversti valstybinę leidyklą, kad tas romanas būtų išverstas į lietuvių kalbą, bet leidyklos direktorius įteikė vokiečiams labai aštrias literatūros kritikų specialiai parašytas recenzijas, kuriose buvo aštriai sukritikuota tos knygos literatūrinė vertė, ir vokiečiai nuo sumanymo atsisakė. Red.).

Atsiminimų autorius pasakoja, kaip tas M. (buvęs užsienių reikalų ministerijos pareigūnas) ir Z. (buvęs ministerijų kanceliarijos viršininkas) mėgino ir patį autorių įtraukti į propagandą už vokišką interesą. Mini taip pat,

kaip lietuvių, gestapo tarnautojų, buvo užsimota suorganizuoti Lietuvoje nacionalsocialistų partiją ir jis buvo į ją kalbinamas.

Autorius pasakoja, kaip jau antrą dieną karui prasidėjus, birželio 24 dienos vakarą jam paskambinęs dr. Germantas Meškauskas ir pasakęs, kad vyktas į Lietuvą organizuoti lietuvių nacionalsocialistų partijos. Berlyne jo pavaduotojui pasilieka A. (rašytojas). Jis daugiau paaiškina.

Kitą dieną paskambino A. Pakvietė pietų. "Per sočius abiem A. užsakytus pietus jis papasakojo man, kad vokiečiai leidę steigti Lietuvoje lietuvių nacionalsocialistų partiją, kad ji būsianti Lietuvai labai naudinga ir kad pirmieji šio darbo pionieriai jau esą Berlyne. Pirmasis organizatorius ir vokiečių patikėtinis esą dr. Germantas Meškauskas. Jis, A., esą pavaduotojas... Dr. Meškausku vokiečiai labai pasitikę, tačiau jis niekada neužmirštas, kad jis yra lietuvis ir visur, kur tik galis, dirbas Lietuvos labui".

Meškauskas pavedęs A. prikalbinti Raštikį, kad jis sutiktų įeiti į tos partijos vadovybę. "Esą mano nesuteptas ir Lietuvoje populiarus vardas galėtų per šią partiją atnešti lietuvių tautai labai daug naudos".

"Šis pasiūlymas buvo man dar didesnis netikėtumas negu vakarykštis dr. Germanto Meškausko pranešimas. Žinoma, aš čia pat tuoj atsakiau nuo tokio pasiūlymo.

"Tą pačią dieną papasakojau apie tai ministeriui Skirpai. Jis labai stebėjosi A. role šioje naujoje istorijoje".

Kaune tikrai buvo tokia nacionalsocialistų partija įsteigta. Ji buvo gestapo panaudota intrygom prieš laikinąją vyriausybę keliais atvejais. Netrukus jos kai kurie veikėjai pamatė klaidą, pakeitė partijoje ir varda, tepasilikdami "nacionalistų partiją", o jos pirmasis įkvėpėjas dr. Germantas Meškauskas, suėjęs į artimus ryšius su kovojančiu prieš okupantą pagrindinio veikėjo kaip švietimo tarėjas; jis gestapo įgaliunui buvo išsifruotas ir žuvo išėjęs iš Stuthofho kacetų.

Tokis buvo tos "kolaboracijos" likimas. (B. d.).

NEBYLYS mostais sako prakalbą 400 kūrėjų — nebylių suvažinime Romoje.

Iš Lietuvos kilusi gelbsti Japonijoje įkliuvusių

DIENOS VEIDAI

Japonijoje akys nukreiptos į teismą, kuris svarsto Amerikos kareivio Girard bylą. Girard nušovė japonę Naka Sakai. Liko nušautosios vyras ir 6 vaikai. Kas pasirūpins vaikais?

Į juos nukrypo akys amerikietės dr. Genia Sakin V. Amerikietis padarė skriaudą, amerikietė ryžosi skriaudą atitaisyti. Dr. Genia Sakin paskelbė atsiaukimą į amerikiečius, kad jie sudarytų fondą bent trim jauniausiems nušautosios vaikai auginti. Ji pati jau padėjo į banką tam reikalui trejetą šimtų dolerių.

Spaudai ji kalbėjo, kad dėl Sakaj nušovimo įtampa susidarė tarp dviejų tautų. Ją sušvelninti gali visuomenės parodytas žmoniškumas, kuris japonų bus taip pat priimtas žmoniškai. Tuo ji padėsianti ir pačiam teisiamajam Ameri-

racijas Berlyne, Frankfurte. 1949 jį lankėsi Graikijoje ir Izraelyje, darydama plastines operacijas. O šiomet ji buvo Japonijoje ir padarė daugelį operacijų nukentėjusiems nuo Hiroshimos atominės bombos. Ten jai ir kilo mintis organizuoti fondą Sakai našlaičiams globoti.

Patį dr. Genia Sakin yra New Yorko gyventojas ir gydytoja - chirurgė. Pernai Gimbels firmos rinkimai — kas per 1955 metus daugiausia New Yorko srityje parodė pasiaukojimo artimui — parinko dr. Genia Sakin, tą smulkia, šviesią, kuklią chirurgę.

Spauda pastebėjo, kad Genia yra kilusi iš Lietuvos, mokiusis Vokietijoje. Iš ten ji ištrūko tik 1937 ir atvyko į Ameriką 1939. Tačiau Vokietijoje liko jos motina ir sesuo, kurios nacių buvo nužudytos. Brolis žuvo Sanchajuje nuo japonų bombos. Karo metu ji buvo Amerikos armijoje kaip majorė ir darė plastines ope-

racijas Berlyne, Frankfurte. 1949 jį lankėsi Graikijoje ir Izraelyje, darydama plastines operacijas. O šiomet ji buvo Japonijoje ir padarė daugelį operacijų nukentėjusiems nuo Hiroshimos atominės bombos. Ten jai ir kilo mintis organizuoti fondą Sakai našlaičiams globoti.

WILLIAM GIRARD (deš.) su savo patarėju kapt. James Keel eina į japonų teismą.

LIETUVIŲ VADINAMŲ LIBERALŲ VILTYS

SPAUDA

O APIE DARBĄ LIETUVOS REIKALUI

T. Žiburiuose rugpiūčio 29 atsiliepė Almus. Jis mano:

"Būtinai, kad nors viena iš 24 užsienių korespondentų laikraščių JAV žinių organizacijų rastų reikalingą informuotai apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Iškovojo Pabaltijui pasaulio žurnalistų dėmesio ar tik nebūtų JAV ir Kanados pabaltiečių pagrindinis ir konkretus uždavinys?"

Tai tiesa. Ją papildant, tekstų siekti artimesnių ryšių su konkrečiais laikraščininkais. Opinija amerikiečių visuomenėje sudarinėja jie, ne pareiškimai iš šalies. Jei kontaktai su jais paskatintų vieną kitą bent reikalingais Baltųjų Rūmų spaudos konferencijose pakelti pabaltiečius liečiantį klausimą, dėmesys iš karto būtų atkreiptas.

KOMUNISTAI DŽIAUGIASI

Lietuvos komunistinis laikraštis Laisvė rugpiūčio 30

Visas Kuršių marias — Lietuvai

KURŠIŲ marios prie Nidos.

Keleivis, Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis, leidžiamas Vokietijoje, kovo-gegužės nr. atkreipė dėmesį į "Tiesos" pasisakymą dėl Kuršių marių priskyrimo prie Lietuvos.

Kuršių marios yra 1600 kv. km ploto. Lietuvai priklauso tik 400 kv. kl., taigi ketvirtadalis. Ties ketvirtadaliai prijungti prie Rusijos respublikos, į kurią įjungta ir Karaliaučiaus sritis.

Klaipėdos krašto žvejai nusiskundžia. "Kai mūsų žvejai nuplaukia į Kaliningrado srities vandenį, pasitaiko nesuipratimų, kai kada jiems uždraudžiama žvejoti... Nežvejoja jų (žuvų) kaliningradiečiai, neduoda žvejoti ir mums".

Taip "Tiesoje" skundėsi Neringos žvejybos direktorius Zigmantas Bakaitis ir pasienio žvejų artelės pirmininkas Jonas Norkevičius.

Pagrindiniai ungurių telkiniai esą už Nidos. Ten jų sukaunama 4 kartus daugiau negu vandenys prie Lietuvos. Kaliningradiečiai ungurių negaudo, o Lietuvos žvejams neleidžia. Esą kaip tik dėl žaliavos stokos negalinčios pilnai pajėgumų veikti Nidos ir Rusnės žuvies apdoravimo įmonės. Tad jie ekonominiams sumetimais ir siūlo:

"Kuršių mariose turi būti vienas šeimnininkas! Mūsų manymu, Kuršių marias reikėtų pavesti Tarybų Lietuvai".

NASHVILLE, Tenn., baltieji demonstruoja už rasų segregaciją, kurios autorius esąs Dievas.

LITHUANIA AR LITHUANIA SSR

Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, sveikindamas LB Tarybos suvažiavimą Chicagoje rugpiūčio 31, tarp kitko kalbėjo:

"Mes lyg ir neturime viešingos nuomonės dėl Lietuvos valstybės buvimo ar nebuvimo. Todėl vieni sakome, kad Lietuva yra, o kiti — kad jos nebėra. Vieni Lietuvą vadina Lietuva, o kiti jau — Tarybų Lietuva, Sovietų Lietuva. Vieni, rašydami laiškus į Lietuvą, adresuojame juose Lithuania, kiti — Lithuania SSR. Lietuva laisvės neteko, bet jos okupacijos nei Amerika, nei kiti laisvieji kraštai nebeprapažįsta, kodėl Amerikos lietuvis turėtų adresuoti Lietuvon laišką Lithuania SSR, jei tokios valstybės Amerika nežino ir oficialiai nepripažįsta? Laisvas ir sąmoningas lietuvis neturi priimti Kremliaus primestų sąvokų. Lietuvon siunčiami laišku turi būti adresuojami tik Lithuania.

UKINĖ APYVARTA

Komunistų partijos agitatorių aiškina rytų Vokietijoje nepartiniam pliečiui, kokios naudos turės Vokietijos ūkis iš santykių su Sovietais.

Agitatorius: Tik pamėgink įsivaizduoti: Sovietų Sąjunga mums pristato molio; iš jo mes padarom daug daug plytų. Pagal penkmečio planą plytas pristatom Italijai ir gauram iš ten citrini.

Nepartinis: Gerai, bet... Agitatorius: Palauk; citrinas mes pristatome Danijai; iš jos gauname už tai sviestą. Sviestą gabename į Svediją;

už jį gauname geležies rūdą. Iš rūdos mes pagaminame plieną ir siunčiame į Sovietų Sąjungą...

Nepartinis: Na, o paskui? Agitatorius: Paskui Sovietų Sąjunga mums vėl pristato molio, iš kurio mes padarom daug daug plytų...

AŠAROS AŠAROM NELYGU Rodos, tos pačios ašaros ir krokodilo, ir svogūnus lupant, ir verkiant išgailinus. O tačiau vienas mokslininkas — Robert Burnish, priklausęs Kalifornijos universitetui pasišovė išaiškinti, kad ašaros ašaroms nelygu. Jis sako, kad ašara 6 metų ar 60 metų amžiaus — tai tik ašara. Bet ašaros išlietos susijaudinus, yra visai kitokios chemiškos sudėties ir skirstosi nuo tų ašarų, kurias iššaukia svogūnai ar kitokie padilginimai. Jisai mano, kad čia galima padaryti didelį atradimų praktiniam reikalui. Padėti ašara po stiklu ir žinai, kas verkė ir ko verkė. Nė klausiti nereikia.

Amerikoje pereitą savaitę užregistruota 70 polio susirgimų. Prieš metus tokiu laiku buvo 294.

Indija nori paskolos iš Amerikos pusės milijardo dol.

New Yorko srity laikotarpis nuo gegužės ir rugpiūčio buvo sausiausias per 131 metus.

"Sienligė" plečiasi. Sienligės susirgimai neregistruojami, tačiau jų vis gausiau pasitaiko. Spėjama, kad jų bus apie 2 mil. Amerikoje.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Urmo (wholesale) bei smulkmenų (retail) importuotos bei vietinės vilnonės ir maišytos medžiagos, suknelių bei paltų medžiagos, šalkos.

Mes parduodame geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

DUODAMA SPECIALI NUO LAIDA UZ MEDZIAGAS SIUNCIAMAS I LIETUVA

200 Orchard St. New York 2, N. Y. Kampas Houston St. Telef. AL 4-8319

Vilnonės medžiagos Lietuvai

IVEZTOS IR VIETOJE GAMINTOS

- Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
- Silkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspiniai, vilnų audiniai.
- Yardais ir gabalais.
- Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
- Geriausios rūšies, priimanos kainos.

(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC. TRYS DIDELĖS KRAUTUVĖS

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C. GRamercy 5-4325

Closed Saturday, open Sunday 9 A. M. to 6 P. M.

Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesčiam trumpas kelias iki Orchard St.

SIUNTINIAMS I LIETUVA!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos gręžtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

WEISS & KATZ, INC.

187 Orchard St., N. Y. C.

Didelis pasirinkimas AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės.

Specialiai žemos kainos tiem, kurie siunčia audinius į užsienį

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užlynyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS. Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kas nemoralu, tai ir negarbinga

Garbė yra vienas iš labiausiai branginamųjų dalykų. Dažnas žmogus verčiau sutiktų bet ką atiduoti, kad tik išsaugotų gerą savo vardą. Jį pažeidusieji traukiami teisman ir baudžiami. Tautos ir valstybės pašoksta net kariauti, kai jų garbė užgautama. Tai yra suprantama. Kas netenka garbės, netenka ir pasitiekimo. Toksai laikomas moralškai smuķes, nes moralė ir garbė yra artimai susiję dalykai. Kas nemoralu, yra ir negarbinga.

Grožio karalienių rinkimai, vykdomi kasmet šiuo laiku, yra ir nemoralūs ir moterim negarbingi. Jie yra paremti nepadoriu bizniu. Dėl to praėjusiais metais moterų suvažiavimas Kanadoje pasmerkė tokius rinkimus, kaip žeminančius moters garbę.

Vis dėlto atsiranda jaunų moterų, kurios suviliojamos pagundos pasirodyti gražios ir uždribti pinigų. Kiek jų paskui pražūva moraliniame purvyne, niekas neskaito. Bet tas procentas yra nepaprastai didelis.

Kūno grožis, duodamas gamtos veltui, ilgai nesilaiko, jei nėra papildomas vidinio grožio — žmogaus sielos skaisnumo. Sis yra vertingesis net ir tada, kai iš povyzos žmogus mums atrodo nedailus. Jis yra gražus savo gerumu ir dorumu — savo nesenančiomis puošmenomis.

Grožių karalienių rinkimai moteris tuo ir nuvertina, kad viešai parodai išstato jų lukštą, kuris greičiau susiraukšlėja, negu juo atsidžiaugiam. Tikrasis moters grožis ir džiaugsmas glūdi nesudrum-

toje jos sielos ramybėje ir gerume. Kur nėra gėrio, negali būti kalbos ne apie tikrąjį grožį, nes tie du dalykai teka iš vienos versmės.

Pagonys kitados suprato tai geriau, negu mūsų laikų vadinamieji krikščionys. Antai, graikai, skyrę daug dėmesio kūno grožiui ir stiprybei, pradžioje buvo teisingam kely, kai drauge reikalavo gražumo ir gerumo (kalos kai kagatos). Kai paskui nusisvėrė tikslai į kūno grožį, atskyrę jį nuo gėrio, tai iš gražumo teliko gašlumas (eros). Jis graikų tautą susmukdė.

Taip smunka kiekvienas žmogus ir kiekviena tauta, kuri pasiduoda tai niokojančiai liepsnai. Grožio karalienių rinkimai dėl to yra prastas ženklas bet kuriai tautai.

Lietuvių tautai nebūtų jokios garbės, jei kuri lietuvaitė pasidarytų ir Miss Universe. Tai tereikštų, kad lietuvių tauta yra nebetekusi senojo savo drovumo ir dorinio jautrumo, kad ji lukštą pastato branduolio vietoje. Ir vis dėlto tokių reiškinį yra.

Lietuvių vakaruose bei piknikuose jų rengėjai, vaikydamiėsi pelno, kartais paskelbia grožių karalienių rinkimus. Kartą net katalikiškam laikraštyje teko skaityti, kad viename Naujosios Anglijos piknike tuose rinkimuose dalyvavo "keturiolika lietuvaičių". Garbės tai nesudarė nei jom pačiom, nei lietuvių visuomenei, nei tų rinkimų aprašinėtojam. Garbė mums tesudaro padorūs papročiai ir tvirta moralė. Kas nepadoru, yra ir negarbinga.

Lietuvos kova su Maskva dėl latvių ir estų žemių

PASVALIO SUTARČIAI 400 METŲ

Livonijos valstybės merdėjimas; • Maskvos caro Jono Ziauriojo priekalbės • Maskvos ir Lietuvos šalininkai Livonijoje • Maskvos pasiuntinio nužudymas • Zigmanto Augusto grąsinimas Livonijai karu • Pasvalio sutartis • Pirmoji Maskvos invazija į Pabaltijį • Tvoros iš vaikų lavonėlių.

Rugsėjo 14 sueina 400 metų, kai Pasvalyje, Lietuvos ir Latvijos pasienyje, buvo pasirašyta Lietuvos ir Livonijos savisaugos sutartis, kuria norėta užbėgti už akių Maskvai, siekusiai prasiimušti į Baltijos marias pro senąsias latvių ir estų žemes. Dėl tos sutarties kilo ilgas Livonijos karas (1558—1582), prasidėjęs pirmąją Maskvos invazija į Pabaltijį. Kai kurie tos kovos metodai ir epizodai gyvai primena mūsų laikų bolševikų invaziją į Baltijos valstybes.

RAUDONI DŽIOVININKO SKRUOSTAI

Livonijos valstybė, išikūrusi latvių ir estų žemėse dar XIII amžiuje, po trijų šimtų metų gyveno paskutines dienas. Ji buvo panaši į džiovininką, kurio skruostai dar parusę, bet gyvybė jau blėsta. Taip geso XVI amžiuje Livonijos vokiečių ordinas. Jo riteriai reformacijos įtakoje buvo nusivalkstę vienuoliškis apsiaustus ir pasidarę stambūs žemvaldžiai, kaip ir kiti vokiečiai, traukę į Livoniją pagyventi, praturtėti ir grįžti namo — daugiausia Vestfalijon. Dėl to "Vestfalija tursta, o Livonija skursta, — skundėsi ano meto vienas dainos posmas. — Ten kyla dangun mūriniai namai su raus-

vom čerpėm, čia sėda žemėn medinės pirkios su šiaudiniais stogais". Vis dėlto Livonija nebuvo taip nualinta, kaip ta pašaipti dainelė perdeda: buvo pristaityta pilių ir miestų, dvaruose buvo sutelkta nemaža turto, upėmis plaukė prekių prigrūstos eldijos. Trūko tiktai aukos ir sutarimo. Baltazaras Rusovas, ano meto kronikininkas, matė tris negalias, kurios krinto Livoniją: tai ilgi bergždai posėdžiavimai, tarpusavio neapykanta ir savanaudiškumas. Gi tokios ydos atveria priešui duris iš lauko.

MASKVA PASIMOKO IS TOTORIŲ

Maskva buvo laukinis Livonijos priešas, taikęsis prasi-veržti į Baltijos marias, kai prie Juodųjų marių įveikė totorius, kuriems kitada mokėjo duokles. Rusai nelaiškė geru daiktu, kad totoriai juos apipildavo, bet totoriškai apgrobti savo kaimynus buvo malonu ir naudinga. Maskva

ir pareikalavo duoklės iš Livonijos. Jonas IV Ziaurusis suranda, kad Tartu vyskupas yra jam "skolingas" už valdomas žemes, kurios kažin kada mokėjusios rusam duoklę. Seni tai buvo laikai, ilgi metai nemokėta, tai ir skola ištyso į begalybę. Livonijos atstovai vis dėlto susiderėjo geriau mokėti, kad ir galo nesimatyty, negu matyt priešą su ginklu rankoje. Buvo dar susitarta (1554) penkiolika metų laikytis draugiškiu ir su nieku kitu nesidėti.

Nusileisti vertė pirkliai, kuri galėjo vieną dieną susižerti savo krepšeliu ir išvykti. Kas sėdėjo ant žemės ir negalėjo jos panešti, buvo didžiai nepatenkintas. Žemvaldžius reikėjo pateisinti dėl jų nerimo, nes jie turėjo ir tiesą, ne tikrai ūkį. Kas ryžtasi priešui už savo laisvę mokėti nuolaidom arba pinigų, tas niekada neišsimokės ir laisvės neturės, o kraujas liesis dar didesniais upokšniais. Taip buvo

praicyt, taip atsitinka ir dabarty. Kai 1939—1940 metais Baltijos valstybės bandė Maskvos reikalavimus patenkinti nuolankiom sutartim, tai neišvengė nei rusų okupacijos nei kraujo. Ir Livonija anuo senu metu neišvengė karo, atvėrusi savo pinigų maišelius, okupuoti Maskvai rūpėjo ne pinigais, o visas kraštas.

VIENI PRIE RUSŲ, KITI PRIE MUSŲ

Rusų grėsmės akivaizdoje buvo pasirinkti du keliai krašto laisvei kaip nors išsaugoti. Vieni stoji už artimą bičiulystę su pačiu priešu — maskviniais rusais, tikėdami, kad Maskvos nasrai nesieks apžioti visos Livonijos, jeigu ji pasirodys nuolankiu avinėliu. Kiti netikėjo rusiškos meškos susivaldymu ir ragino šlietis po Lietuvos valstybės priedanga.

Lietuvos šalininkam ėmėsi vadovauti Rygos arkivyskupas Vilhelmas. Rusijos draugas telkė Livonijos magistras Henrichas von Galenas. Tų dviejų Livonijos viešpačių priešiškus buvo toks senas, kaip ir abi tos institucijos, kuriom jie vadovavo. Arkivyskupas ir magistras nesutarė jau nuo pat pradžių — nuo XIII amžiaus, kai tik Latvijon įkėlė koją.

Arkivyskupas dažniais atvejais Lietuvai buvo draugiškesnis ir palankesnis. Šį kartą jis norėjo magistrui ir pagelbininkui įstatyti Kasparą Muensterį, Livonijos maršalą taip pat Lietuvos šalininką. Bet senis Galenas išsirinkdino Lietuvos priešą — Joną Vilhelmą Fuerstenbergą, buvusį Daugpilio komturą. Dar būdamas Daugpily dažnai susikirsdavo su Lietuvos pirkliais.

Passidareš magistro koadjutorium, Fuerstenbergas puolė ir suėmė arkivyskupą Vilhelmą ir jo pagelbininką. Lietuvos šalininkai turėjo iš Livonijos neišdintis Kasparas Muensteris ir kiti pabėgo pas didįjį Lietuvos kunigaikštį Zigmantą

Augustą. Įtempimas dar padidėjo, kai Galenas mirė ir Fuerstenbergas pašoko į magistrus. Jo žmonės sučiupo ir nužudė Lietuvos pasiuntinį Kasparą Lonckį. Lietuva tada griebėsi ginklo. Ne tiktai dėl to pasiuntinio galvos, bet ir dėl grėsmės savo saugumui.

MAGISTRO KAPITU-LIACIJA PASVALY

Lietuvos saugumu buvo daugiau susirūpinęs Mykolas Radvila Juodasis, Lietuvos kanclelis, negu pats Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius Zigmantas Augustas. Moterų buduare augintas, jis iš viso griežtesnei kovai netiko. Tuo tarpu Lietuvai grėsė didelis pavojus, jei visas latvių ir estų žemes apglėbtų Maskvos ištiestos rankos. "Jos mus suspaustų iš vių puivų" — nerimavo Radvila. — Negalime leisti, kad Maskva atsistėsų Dauguvos žiotyse". Tam sukludyti pirmiausia reikėjo išblaškyti Maskvos šalininkus Livonijoje.

Zigmantas Augustas sutiko patraukti į Livonijos pasienį su savo kariuomene. Sustojo Pasvalio apylinkėse. Fuerstenbergas keliolika tūkstančių raitų ir pėsčių sutelkė iš kitos sienos pusės. Jisai pats nepuolė, bet ir Zigmanto Augusto nebuvo puolamas. Lietuvos kariuomenė stovyklavo; buvo žinoma ir kiek jos yra ir kaip lengvai ji magistro būrius sudorotų. Fuerstenbergui teko nusileisti, atsiprašyti už pasiuntinio nužudymą ir pasižadėti paleisti arkivysk. Vilhelmą su jo koadjutorium. Tai surašyta į Pasvalio sutartį 1557 rugsėjo 14. Bet už vis svarbiau buvo tai, kad Livonija ir Lietuva sutarė bendrai gintis ir pulti.

Pasvalio sutartimi siekta su laikyti Maskvą nuo invazijos į Livonijos žemes. Bet Jono Ziauriojo tai neįgašdino. Kai upės, ežerai ir lūnai apstraukė pereinamą ledą, prasidėjo žiaurus ir ilgas Livonijos karas.

ZVĖRIS LIEKA ZVĖRIMI

Baltijos marių Maskva tada dar nesiekė, bet į ją seniai dairėsi, kai sau palenkė Naugardo ir Pskovo pirklių miestus. Šie miestai savo prekes plukdė upėmis, kurias kontroliavo (Nukelta į 4 psl.)

PASVALY magistras Fuerstenbergas atsiprašo Zigmantą Augustą.

APIE UPELIUS

ALB. BARANAUSKAS

3. Važiuojant paupiu, kurio vienoj pusėj tuščia ganykla, o kitos nematyti per tankumyną, krioklys iš anksto praneša apie žmogaus buveinę, dar gerokai prieš žasų gagenimą ir pavėjui atnešamus dūmus. Tačiau kartais jus toks ošimas pasitiks negyvenamame, akmenuotame rėtyje, kur vien krūmai ir aivietynai visu paupiu. Giliai dugne įsikęs akmuo, kadaisė ramiai snūduriavęs, srovei glostant nugarą, dabar, vandeniu aplinkui išnešus žemes ir iškėlus jį paviršium, svaidsosi ir žaidžia purlais.

Tokie kriokliai, ypač sraunesnėse vietose ir tarp kietai neįkertamo, su žvyriumi sumišusio mėlynojo šlyno krantų, pavasarį savo ošimu dieną nakty skardena apylinkes, pranešdami apie pempų grįžimą, pakrančių snaudalius ir beržų sulą. Jie tai atlieka dar prieš kiemuose pravirkstant vaikškomis gluosnio dūdelėms. Paskui, vandenims nulėkus savo keliais ir vėjui džiovinant kalvas, užesys nutyla, ir tik vasa-

ra uogaujančios moterys iš ramaus čiurškimo stengiasi atsekti aviečių apstumų ir išsirpimu žinomą vietovę.

Gera keliauti paupiais, atsivėsinant brastoje, dundant per tiltus ir leidžiantis į dambas, tačiau upelio teikiama naudą tik tas pilnai žino ir moka įvertinti, kam jis teka pro slenkstį, už sodo ar neto- mės namų, visuomet lengvai pasiekiamame atstume. Ne tik dėl to, kad paupio medžiai puošia sodybą ir teikia pavėšį šienpūviams, ne tik dėl to, kad tankumyne, esant reikalui, visuomet rasi padarams tinkamą alksnį, ar gluosnelį klumpių padams, ne tik dėl patogumo girdant galvijus, ne tik dėl uogavimo ir malonios vėsumos vakarais, kai šeiminiškai išeina ant gonkų atsigalvinti — visa tai tik dalis galimybių, kurios prieinamos, turint pašonėje upelį.

Svarbiausia — maudymasis! O tylijeji, džiaugsmingieji poilsio vakarai, kai iš traukiančių karklynu sklinda linksni šūkavimai ir vandens pliuške-

sys... Ar juos dar atmenate, mielasis skaitytojas? Kaip ieškojote pačios vėsausios, pačios tamsiausios gylės, pirma užsitikrindamas, ar dugne smėlis, o gal dumblas arba slidus šlynas, kaip įbridote rugienos subadytomis kojomis į gaivinančią srovę, kaip jums svirpėjo visas kūnas, perliejus nugarą vandeniu? Prakaituotas kaklas, įkepęs po dienos moksavimo dalge, pasilenkus ir išstaciūs jį negalėtingam spinduliui, ar apibėgęs pakratalais nuo padavinėjamo į vežimą šieno, o gal apneštas dulkiemis ir voratinkliais, grūdant į tamsias palūpes šiemetį vasarą, aštrių miežio akuotų dilginamas, dabar atsigauja nuo šalto vandens, pasidarą glūtas, paskui, išmūlijus ir nuplovus, tamprus ir girdždas, kaip raso- ta dynio žievė, geltonas, kaip ir ji, nuo saulės, tačiau grynas ir švarus.

Iš gretimų gylių atplauks drumzlinas vanduo, liudijas, kad už vingio turkšiasi piemenys, kurių spygavimas tik dabar pasiekia jūsų ausis, o ant kranto nusikosės kaimynas, taikstęsis ton pačiom vieton ir užtikęs krūme jūsų drabužius — užimta... Spėjęs apsilplauti prieš susidrumščiant vandeniu ramiai išstiesiate ant dugno, paviršium teikišges galvą, žūnėdamas, kaip sukeltas smėlis pamažu sėda jums ant krūtinės, jausdamas malo-

nų srovės kutenimą pečiuose, klausydamas šnarėjimo karkluose ir uodų yzimo po nukarusiomis gluosnių šakomis.

Apsiversite ant šono, ant antro, o gal mėginsite pasiner- ti. Tačiau šiam tikslui neužteks gėlmės. Vanduo net pavasarį tesiekia krūtinės, o vasarą gylėse jums iki kelių. Srovė, potvynio metu nepajėgdama graužti kranto, kuris čia sutvirtintas šaknimis, išnešė dugną ir padarė jūsų patogumui gylę, kur vanduo net per sausras ir karščius vėsus, kaip šulinyje, lyg atlyginant už nedidelį jo kiekį. Vasarą upelis, galima sakyti, gyvas tik savo gylėmis, kurias gyventojai žino atmintinai, kaip savo penkis pirštus, gi svėtimasis lengvai gali atsekti iš paupio tankmės, sklaidžiamos vėsumos ir besimaudančiųjų taškymosi tvankiais darbymetės vakarais.

Besitvarsydamas dugne, nė nepastebėsite, kad šalate; suvirpėsite, oda pašiuors, ir keliai ims mėlynuoti, kai tuo tarpu už medžių saulė grimsta rausvoje kaitros migloje ir gluosniai nepajėgia atitiesti nulėpusių šakų. Keliatės ir pamažu brendate krantan, pasiplaudamas dumblius ir sustodamas nuo peties nubraukti prikibusio šapelio. Tankmėje jau beveik naktis, gi apsirėngus ir išlindus iš krūmų, jus pasitiks kaimenės maurojimas genatyse, svirčių girdždesys,

dalgių plakimas rytdienos šienavimui ir garsūs pašnekesiai kiemuose bei pro atdaras priemenios duris.

Maudantis didelį džiaugsmą pergyvena piemenys, sprendžiant iš tų visų šūkavimų ir taškymosi, tačiau net jie negali savo entuziazmu prilygti žąsimis. Niekas nemoka taip maudytis, kaip jos. Žiūrėkite, kaip viena paskui kitą, iš troškulio praziotais snapais, kraipydamos uodegas, žąsys traukia iš ganyklos paupin, tiesiog į brastą — gylių jos nemėgsta dėl statau, nenugalimo kranto — kaip paskui stabterėja ir laukia, kol senas žąsinas, pulkelio vadas, pirmasis nenusi- krapštys žemyn, apsiversdamas smėlyne ir nusirisdamas stačia galva į vandenį.

Viena po kitos jos nerangiai seka vado pavyzdį, kiekviena taip pat versdamosi kūliais nuo krantelio. Ibridusios jos pariečia kojas ir tingiai plūdurioja, godžiai gerdamos vandenį ir tepajudindamos irklus tada, kai srovė ima sukti atbulas ir nešti iš brastos. Vos viena, antra, nurijsi gurgknį, tesušvagžda užkimusiu kėnu, ir kaitros ir miežių varpų balsu. Jos, rodos, taip ir mirks čia iki vakaro, liūliuojamos tekančio vandens, susidurdamos ir vėl išsiskirdamos vienu irklų ištiesimu. Aplinkui tuščia, ramu, tik žiogai čirškia pavėsyje, kur dar nespėjo peržūti jų

smuikai, ir kielės su virpančiomis uodegomis taikstosi prie vandens atsigerti. Padangėje nė debesėlio, nė taškėlio, net nė kregždės, nekaltant apie vanagas ar kitokias sparnuočių pabaisas, tačiau staiga žąsys išskleis sparnus, sugirgės nesaisiais balsais ir paplazdom, pusiau lėkdamas, pasilau plaukdamas, ima blaškytis brastoje. Akimirksnis, ir visos jau po vandeniu — brasta tuščia, tik bangos plakasi į krantus.

Po valandėlės ims laukan įsti šlapios galvos ir blizga sparnai. Vėl girgesys, vėl plazdenimas, ir vėl jos visos smingal žemyn galvomis. Stai, jaunai, pilkas žąsinas, aliarmo metu atsidūręs pakraštėje, kur nėra vietos panerti, aria krūtinė smėlį, girksėdamas, lyg pūnant, ir tik ilgakai pasikapanojęs, patenka ten, kur galvą apsiaubia vanduo, kai tuo tarpu kitos iš jo jau len- da lauk. Visas būrelis susiburia vienon vieton, ištiesia kaklus — ir koks klegesys, koks gyrimasis savo draša, jėga ir vikrumu! Viena per kitą, teklauydamas savo balso, neužčiaupdamas snapu, jos kelia padangėn savo asmenišką vertę, pasakodamos, kaip buvo išsigandusios, kaip virpančiomis širdimis nėrė gilyn, ir ką matė po vandeniu...

O garšiausiai klega ne kas kitas, kaip pilkasis žąsinas, taip negarbingai užkliuvęs

seklumoje! Galima kirsti lažybų, kad jis nė puse snapo net užsimena apie savo nesėkmę — gagna garsiau net už patį būrelio vadą. Ir jis neliks nepastebėtas — pasipiktinusios tokiu akpėliškuumu, draugės ūmai atkreipia dėmesį į pagyrūną, artinasi ir, su kaskart garsesniu barniu, siektos jo šlapių sparnų. Bailys, vis dar nenuitildamas, atsuka uodegą ir traukia. Visos tada grįžta atgal ir, sukūšios rateliu ištiestas kaklus, praplipma nesuvaldoma pajukuoka. O anas, viso būrelio paniaka ir pašai- pa, nesivaržydamas braunasi tarpan ir juokiasi pats kaskart įžūliau, nuduodamas, kad kalba eina visai ne apie jo asmenį, o apie ką kitą...

Po to jos kuitinėjasi šonus, plunksnomis ir padaigais užteršdamos visą brastos paviršų, prausiasi ir plumpėsėja sparnais, kol vadas vėl nesuriks išgastingu balsu ir nepa- ners į vandenį. Tada visas būrelis kartos žaidimą iš naujo. Antys šiuo atžvilgiu daug ramesnės ir uždaresnės. Jos neapsistoja brastoje, o plaukia į gyles, ypač tvenkinuosna ir po krūmais, kur pasitaiko dumblo bei maurų, ir paskui ten tyliai sriūbčioja panertomis galvomis visą dieną, tepareidamos namo vėlai vakare, kur su baisiu maudymosi alkiu šoka prie vištų lesalo. (Bus daugiau)

Ordinai puošė, dulkės užklojo

Jonas Gintila — praeito amžiaus keistuolis (2)

PAULIUS JURKUS

Prašmatnus, judrus žemaitis, kanaaninkas Jonas Gintila, atsidūrė Petrapily. Kai Žemaičių sostinėje Teisiuose ir Lietuvos sostinėje Vilniuje buvo išsėmęs visas galimybes, tai Rusijos imperijos sostinė, rado daug naujų kelių kilti aukštyn. Bet tam nepakako kaibetu tik rusiskai ar lenkiškai. Petrapilis kaibėjo ir prancūziškai, ypač jo diduomenė. Gintila apsirovė knygom ir tiek prasuavino, kad galėjo visur landžioti.

Čia pat caro rūmai su knibždančia valdininkija. Ministerijos. Tarnai ir diukai. Gintila mokėjo ir nusišypsoti ir nusienu. Pasidare jų draugu. Valdžia, jį gundydama ir papirkinedama, po dviejų metų jau papuošė šv. Vladimiro 4 klasės ordinu.

NURAMINK ŽEMAIČIUS
Ramu gyvenimą sudrumstė sukiumas. Tai audringieji 1831 metai, kurie pagavo ir Gintilą. Jis atsistojo pusėje rusų, kurie gniauzė bet kokią laisvę.

Caras tikėjo, kad Žemaičiuose sukiliui vadovauja kunigai. Taip Gintila priskyre prie rusų kariuomenės, žygiuojančios numalšinti sukilimą. Gintilai buvo pavesta speciali misija: su kunigaikščiu Juozapu Giedraičiu, pavyskupiu, turejo važinėti po kraštą, raminti kunigus ir žmones.

Vežė ir glėbį atsišaukimų, kuriuos daino pašventuriuose. Bet anuo metu kraujas taip degė, kad visur smilko parakas ir žvangėjo dalgės, kardai. Per triukšmą caro pasiuntinių kalbos niekas nesiklausė.

Užsuko į Plungę. Ten viena moteris prie pat karietos durų šūktelėjo, kad reikia tokius svečius išpauti. Uf, kaip išsigando pasiuntiniai. Beregint išdundėjo iš miesto.

Nuvažiavo į Šveškšną. Čia sukiličiai ne žodžiais, bet kulkomis pasveikino jų karietą. Sugražė vežimėli, bet nieko nesužeidė.

Pauostę parako dūmo, numojo visai pasiuntinybei ir išdundėjo į Petrapilį. Nors misija neatlikta, nenumalšinti kunigai, sukiles kraštas, bet Gintila mokėjo išsukti. Parasė valdžiai pareiškimą, kad rusų valdininkai, nemokėdami su žmonėmis sugyventi, erzinę žmones ir privedę juos prie sukilimo. Už šią pavojingą paslaugą jis gavo šv. Onos 2 klasės ordiną.

TELKIA KNYGAS

Čia Gintila lyg atsikvėpė. Pajuto nesuvaldomą norą rinkti knygas, kad galėtų jomis pasididžiuoti. Taip greitai laiku sutelkė didžiulę biblioteką, kuri buvo verta 30.000 rublių sidabru.

Buvo jis trumpai susirgęs, išvažiavęs gydytis į Karlsbadą. Grįždamas stabelėjo Alsėdžiuose. Gal būtų čia ir pasilikęs, bet Alsėdžiai jį priėmė didžiai nesvetingai. Rūstus buvo vyskupas Giedraitis, o vienas prelatas net duris parodė.

Gintila pardundėjo vėl į Petrapilį ir pradėjo atsiskaitinėti su savo priešais. Susipažino su tikybos departamento direktorium, įsigijo jo malonę ir per jį veikė. Buvo paskirtas Maitos bažnyčios Petrapilyje kapelionu. 1838 caras jį pasikyrė Siluyos infulatu, visai nesiklausęs Žemaičių vyskupo, o 1840, Mohilevo vyskupiui Povlovskui pristačius, caras nominavo pavyskupiu. Popiežius to skyrimo nepatvirtino.

GINČAS SU POPIEŽIUMI

Čia prasidėjo ilgas konfliktas tarp caro ir popiežiaus. Caras vienokiu ar kitokiu būdu norėjo į vyskupus praveisti Gintilą, o Roma vis priešinosi.

Valdžia jį pasikyrė Žemaičių vyskupu pagalbininku, vėliau net vyskupijos administratoriumi. Gintila tuoj pasirūpino pasimti pavyskupio algą. Giedraičių giminės pain-

formavo Romą, kas tasai Gintila. Carai, siekdami į savo rankas paimti katalikų bažnyčią, vyskupų vietose norėjo matyti sau patikimus žmones. Taip ir Gintilą kišo į priekį, bet su tuo nesutiko nei Grigalius XVI, nei Pijus IX.

Gintila tuo metu buvo Alsėdžiuose. Susivežęs savo knygas, triušė, rašė, mažai kur važinėjo. Po raštais prie savo pavardės dažnai pridėjo "Nominatus Episcopus Samogitiensis."

Bet taip susidėstė reikalai, kad Rusija pasirašė konkordatą su popiežium. Reikėjo vieną kartą išspresti ir vyskupų klausimą. Buvo pristatytas ir Romos patvirtintas Valančius. Administratorius Gintilą didžiai nustebino ir nuliūdęs turejo nusilenkti naujam vyskupui, perduoti jam valdžią ir pasitraukti. Valančius įsikūrė Varniuose, o Gintila vėl įsmigo Alsėdžiuose. Čia rašė lenkiškai - hebrajiškai žodyną, ruošė hebrajiškus katekizmus, bet durų į žmones nevrė.

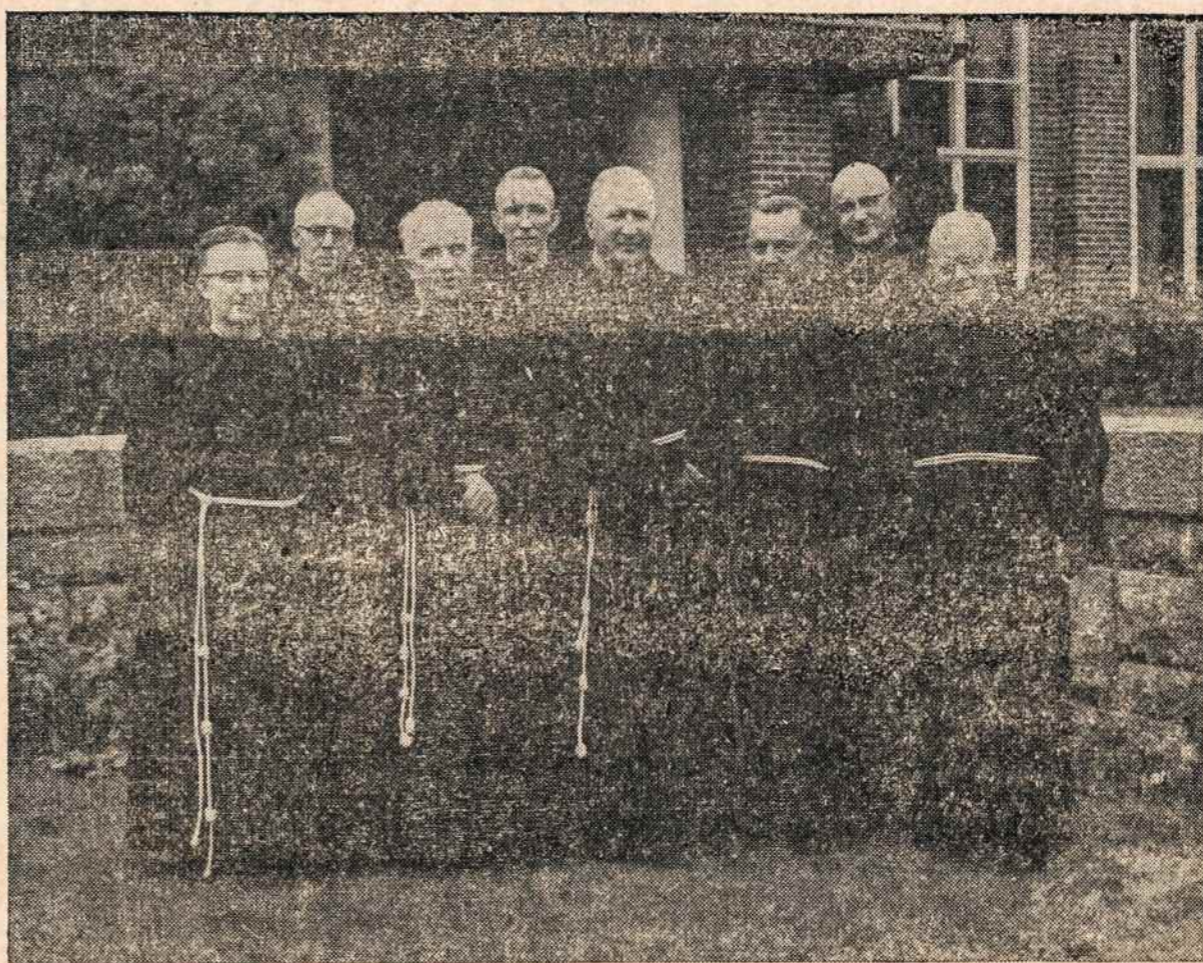
Rusų valdžia, visą laiką sagščiusi jį ordinais, dar prikabino šv. Stanislovo I laipsnio ordiną ir nusigrėžė. Jis jau nebebuvo reikalingas.

GILI VIENATVE

Čia pasibeldė senatvė. Gintila savo turtus išdalijo giminėms, dalį bibliotekos dovanavo Varnių kapitulai, o seminarijai — mokslo įrankius, žemėlapius portretus. Alsėdžių sinagogai atidavė hebrajiškas knygas, kurios išsilaiškė iki antrojo pasaulinio karo.

Visų užmirštas ir viskuo nusivylęs, pats pasidarė sau karstą, pats pasistatė antkapį šventoriuje, pasikvietė iš Kretingos pranciškoną Jagele, kad šis išlydėtų iš šio pasaulio su kuklia malda. Tas pranciškonas ir pasiliko budėti iki saulėlydžio...

Kilo Gintila triukšmingai, dardėjo karietom, blizgėjo ordinais. Bet viskas praėjo, ir visa užgulė dulkės.

PROVINCIJOLŲ pasitarimas Kennebunkport, Me.

JUOZAPŲ MARIJOS VILOS NEWTOWNE. SUKAKTIS

KUN. DR. M. RAŽAITIS

Kai prieš 25 metus kelios kazimierietės seserys su motina įsikūrė netoli Philadelphiajos kun. J. Čepukaičio surastame ūkyje, čia jos tuoj įsteigė aukštesniąją mergaičių mokyklą. Sesuo M. Parpetua buvo pirmoji Vilos vyresnioji. Kadangi mokyklos pirmasis tikslas buvo paruošti mergaičių kandidačių vienuoliniam gyvenimui, tai jų skaičius ilgą laiką sukosi apie 30. Daugiau jų negalėjo sutalpinti nei į rengtas prie vienuolyno bendrabutis, nei mokyklos klasės.

Mokykla pradžioje buvo vadinama akademija. Mokslas tęsėsi trejus metus. Toliau ji virto keturklase ir gavo visas aukštesniosios mokyklos teises.

1955 metais rėmėjų suvažiavime kazimieriečių vyresnioji motina M. Teofilė pareiškė, kad Villa Joseph Marie yra numatyti platesni uždaviniai. Čia netrukus bus pastatyti erdvi vidurinės mergaičių mokyklos rūmai ir senelių prieglauda. Bus stengiamasi tai įvykdyti per dvejus metus. Ir iš tikrųjų 1957 metais rėmėjai galėjo susirinkti jau naujos mokyklos salėje, o mergaitės persikėlė į naują mokyklą ir joje baigė mokslo metus.

Šiuo metu mokykla yra visai užbaigta ir aprūpinta mokslo priemonėmis. Aukštesniųjų mokyklų statybos ir įrengimo žinovų nuomone, mokyklos išplanavimas, klasių įrengimas, jų šildymas, apšvietimas, vedinimas ir mokomosios priemonės yra paskutinis mokyklinės technikos ir estetikos žodis. Ypač nusipelno dėmesio kairysis mokyklos sparnas su praktiškųjų braužų klasėmis: meno (pašybos, tapybos, lip-

dybos), ruošės ir virimo, kirpimo ir siuvimo, biologijos, chemijos ir vaidybos. Pagaliau labai erdvi ir estetiška yra biblioteka, kuriai nieko nestoka, tik daugiau knygų. Mokykla yra skirta 500 mokinių. Idomus yra mokinių skaičiaus augimas.

Kai 1955 metais pasklido žinia, kad bus statomi nauji mokyklos rūmai ir, kad bus priimamos mergaitės be bendrabučio, kasdien atvykstančios, jų skaičius iš 26 paško iki 60. 1956—57 metai buvo baigti su 140. O šių mokslo metų pradžia mokykla jau turi virš 200. Bendrabutyje jų yra 40. Kitos rytais atvežamos į mokyklą ir po darbo išvežiamos mokyklos autobusais.

Mokslas visoms mergaitėms kaštuoja po \$100.00 metams. Už bendrabutį mokama \$40.00 mėnesiui. Be to, reikia pridėti iš šalies atvykstančioms nedidelis mokestis už autobusą ir mažas priedas už atskirus, laisvai pasirinktus dalykus.

Labai pagaiduojamas didesnis lietuvių skaičius.

Susidarius didesnei grupei, joms galėtų būti dėstomi literatūros dalykai. Be to, lietuviškos seselės mokytojos neabejotinai sugebės čia joms sukurti jaukią lietuvišką atmosferą.

Dar šį rudenį bus tęsimos kitos statybos — senelių prieglaudos, seserų namo ir koplyčios.

Iškilmės

Rugsėjo 29, švento Mykolo šventė, bus didelės iškilmės. Tą dieną bus naujos mokyklos pašventinimas iš 25 metų Vil-

la Joseph Marie įstaigos sukakties minėjimas. Pašventinimo apeigas atliks Philadelphiajos arkivyskupas John F. O'Hara. Į iškilmes sesers kazimierietės kviečia dvasiškiją ir lietuvių katalikų visuomenę. Kiekvienas bus mielai svečias ir turės progos įsitikinti, kokius nuostabių darbų, Dievui padedant, čia sesers kazimierietės yra įvykdžiusios.

Iškilmių pradžia 4 val. po pietų. Sekmadienio popietis — laikas patogus. Maloniai kviečiame pasukti į Villa Joseph Marie, ties Newtown, Pa.

Iš Prancūzijos lietuvių padangės

Troyes mieste, 166 km. nuo Paryžiaus. lietuviai įsikūrė prieš 30 metų. Dirba fabrikuose, daržininkystėje, prie statybos. Daugelis jau turi savo namus.

Rouene, 140 km. į šiaurės vakarus nuo Paryžiaus. kur kadaise buvo sudėginta Prancūzijos karžygė Johana iš Arco, lietuvių gyvena labai išsimėtę. Nežiūrint didelių atstumų, energingos pirmininkės Peruche - Geaitės vadovaujama, lietuviai gražiai organizuojasi ir suruošia šventes. Ispūdingai buvo paminėti birželio tragiškieji įvykiai. Kalbėjo dr. St. Bačkis, Lietuvos atstovas Prancūzijoje.

Montlucon. 309 km. nuo Paryžiaus, netoli Vichy, nedideliame gražiam miestelyje prieš 30 metų atvyko nemažas būrys lietuvių ir dirba fabrikuose, kur gaminami Dunlop gumos išdirbiniai. Jų vaikai suaugę, nemaža jų dar gražiai kalba lietuviškai. Buvo keletas, kurie po karo, tėvynės išsiilgę, grįžo Lietuvon ir ten prasmejo be jokios žinios.

Villeurbanne, Lyono priemiestyje, yra pranciškiečių vienuolynas. Ten nuo 1925 suvažiavo nemaža lietuvių,

Pranciškonų viršininkai svarstė tautinius klausimus

Kennebunkport, Maine. — Sv. Kazimiero lietuvių pranciškonų provincijos vienuolynas Kennebunkporte rugsėjo 4—5 buvo suvažiavę Amerikos pranciškonų provincijolai. Suvažiavime dalyvavo (žiūrėk atvaizdą iš k. i. d.): kroatų provincijolai — T. Ferdinandas Skoko, rytinių apeigų provincijolai T. Aloyzas Moran, vengrų — T. Gabrielius Takcs ir T. Julijonas Fuzer, pranciškonų generolo delegatas T. Paskalis Kinsel, lietuvių T. Jurgis Gailiūsis, slovenų — T. Benediktas Hoge ir slovakų — T. Pranciškus Vilna.

Suvažiavime buvo aptarti pranciškonų vienuolynų reikalai, pastoracijos darbai ir plačiai išdiskutuota savos tautybės šiame krašte išlaikymo klausimai ir priemonės.

Svečiai buvo supažindinti su lietuvių pranciškonų darbais Amerikoje ir Kennebunkporto vienuolynu, apžiūrėjo šv. Antano gimnazijos patalpas ir vietą statomajai gimnazijai.

ATITAIŠYMAS

Praejuosiam "Darbininko" numeryje Leonardo Andriekaus pirmojo eilraščio ketvirtroje eilutėje vietoje žodžio "kelius" turi būti žodis "kalnus".

Little girls beget big heartaches

From the moment they're born, girls are a lot of trouble. Little ones wiggle too much. Big ones shed too many tears. And Mothers and Dads never stop worrying about them as they take each difficult step from babyhood to adulthood.

Is your little girl starting school this year? If so, she's taking her first step towards growing up. There's so much you want her to learn. So many things she needs to know to grow up into the kind of wife and mother you want her to be.

One of the important lessons for your daughter to learn is the meaning of thrift and the value of a regular savings program. And that's what the U. S. Treasury's School Savings Program will teach her.

By the purchase of 10¢ and 25¢ Savings Stamps in their schools, children can save up for U. S. Savings Bonds of their very own. Is your child's school participating in this important program? Why not speak to your principal, school superintendent or P.T.A. group about it? And start the U. S. School Savings Program in your school today!

Your Savings Bonds State Director will gladly help you. Phone or write him—or contact the Savings Bonds Division, U. S. Treasury Department, Washington 25, D. C.

U. S. Savings Stamps point the way you want your child to grow!

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Lietuvos kova su Maskva . . .

(atkelta iš 3 p.)

liavo Livonijos vokiečiai. Kai jie apsilpo, Maskvos spaudimas į Baltiją savaimė padidėjo. Jono Žiauriojo reikalavimas mokėti jam duklę buvo pirmoji priekabė. Antrąją surado Pasvalio sutartyje, apkaltinęs Livoniją, kad ji sulaužė 1554 metų susitarimą.

Ziauriamam carui tačiau aštriau dūrė Lietuvos ir Livonijos sutartis, kaip ir žiauriem bolševikam Baltijos valstybių santarvė. Molotovas, dabar nušalintas, 1939—1940 m. kaltino Baltijos valstybes, kad jos samokslaujančios prieš Sovietų Sąjungą. Tie patys kaltinimai ir tie patys metodai, nes ligi šios dienos išliko tie patys seni Baltijos tautų priešai. Jono Žiauriojo laikais jie pirmą kartą bandė prasimušti ligi Baltijos marių ir užimti visa

latvių ir estų šalį. Lietuva rusus sulaukė apie dviem šimtametų, kol pati jau nebegalėjo atlaikyti stipraus Rusijos spaudimo ir vidinės savo netvarkos, pasisavintos iš lenkų — to negalavimo, kuris pražudė ir Livoniją: ilgų bergždžių seimavimų, tarpusavio neapykantos ir savanaudiškumo. Pirmoji gi didesnė rusų invazija į Livoniją (1558) atvėrė akis tiem, kurie pasitikėjo Masovos bičiuliškumui. Aho meto kronikos rašo, kad ten, kur rusai praėjo, tvoros buvo nusmaigstytos vaikų lavonėlių ir žmonių galvų, o moterys turėjo gintis kaip nuo plėšrių lokių.

Ir po daugelio metų bolševikų prasiveržimai atžymimi tokiais pat žvėriškumo ženklais. Bestija iš rytų savo natūros nėra pakeitusi. S. Suž.

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTIJAMAS GABENTI I SSSR, UKRAINA, LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA IR KT. KRASTUS medžiagas, vaistus ir t.t.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius,

SIUNTIJAM SIUNCIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje

Siuntėjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.

VISI SIUNTIJAM SIUNCIAMI SU JAU APMOKĖTU

MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTIJUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Seštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogo. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pennsylvaniajos gelžkelio stoties Newark.

Vietoje galite gauti pigiomis kainomis medžiagų

drabužiams, odų ir kitokių daiktų siuntiniam.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST. NEWARK, N. J. — Mitchell 2-2432

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

Jaunimui teko gerai pasukti savo galvas

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Rytų Apygardos vasaros stovyklos Marianapolyje antroji savaitė (rugpjūčio 25—rugsejo 1) praėjo dar šauniau ir linksniau, negu pirmoji.

Antrąją savaitę stovyklautojai gavo pasiklausyti Marianapolio vienuolyno viršininko T. J. Dambrausko, T. V. Gidžiūno, dr. J. Leimono, P. Jurkaus, Pr. Pauliukonio, Alb. Gražulio, Kęst. Skrupskelio ir stovyklos komendanto A. Zemaityčio paskaitų bei pašnekėsių.

Jaunimui teko galvas pasukti ir pakaušį pakrapštyti net per penkis žinių patikrinimus: istorijos, geografijos, bendro išsilavinimo, literatūros, ir ateitininkiškos istorijos. Geriausiai išsilavinusiais stovyklautojas pasirodė A. Vainius, Adomaitis, M. Siniūtė, I. Baršaunaitė ir R. Sužiedėlis iš vyresniųjų tarpo, o Aug. Sužiedėlis, R. Girmius, A. Keturka ir D. Naujokaitė iš jaunesniųjų.

Ivyko dailaus skaitymo ir deklamavimo konkursai, kuriuose atsizymėjo R. Vilkutaitė (vyr.) ir L. Baškauskas (jaun.).

Bet, ne vien tik galvoms buvo darbas; gavo ir kojos patrepsėti trejuose pasisokimuose ir per lietuviškų žaidimų vakarą. Gi nuo šilumos atsigalvinti, šią savaitę vėl važiuom prie ežero.

Pirmadienį valdžia suruošė staigmeną — vien tik jos pačios jėgomis išpildom vakaro programą. Buvo pavaidinta, tikrai meniškai komendanto paskaitytas "Čičinskas" ir sudainuota pora humoristinių dainų.

Trečiadienį buvo užbaigtos

HARTFORD, CONN.

LDS kuopos pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyks rugsejo 15, 1 v. p. p. Prasmė visi dalyvauti, yra svarbių reikalų.

Trilypis piknikas įvyko rugpjūčio 25. Tą dieną lijo ir piknikas vyko parapijos mokyklos salėje. Žmonių suvažiavimas iš New Britaino ir Waterburio specialiais autobusais, daug atvyko mašinomis iš New Haveno ir kitų vietų. Atskirų vietovių veikėjams priklausomai padėka. Hartforde rengimo komitetas irgi uoliai darbas. Komitetui pirmininkavo S. Srupas, pagelbininku buvo J. Bernotas, raštininku Matas Palubinskas, išd. N. Knušienė. Visiems prisidėjusiems darbu ar aukomis nuoširdžiai dėkojam. Taip pat dėkojam ir laikraščiams, kurie skelbė jų pranešimus.

Report.

Marianapolio moksleivių stovykloje

sporto žaidynės. Jaunesniųjų berniukų bėgime pasižymėjo S. Garsys ir G. Kuodis, o mergaičių tarpe M. Siniūtė ir D. Maicijauskaitė dalinosi premijomis.

Ketvirtadienis — Baltimorės kuopos praveistas partizano vakaras. Sutemus stovyklautojai su žvakutėmis apėjo kryžiaus kelius ir kalbėdami rožančių susirinko prie žolėmis apžėlusio partizano kapo, kur buvo praveista trumpa meninė programėlė. Pagerbė laisvės kovotoją, stovyklautojai tyloje skirstėsi nakvynėn.

Visi gavo linksmai pasisukti, bet ir kartu susigraudinti per paskutinius šokių penktadienio vakarą. Išsibūnavus paskutinio šokio garsams, nevienam širdį lyg akmuo kažkas suspaudė. Juk tikrai už metų

galėsime vėl taip linksmai pabūti.

Seštadienį buvo tvarkymosi diena. Visi tik šveičia patalpas ir ruošiasi kelionei namo. Po vakarienės stovyklautojai renkas priė užbaigiamojo laužo. Pasižiūrėti yra atvažiuojant ir svečių. Pasiklausio jie paskutinio stovyklos juokų laikraščelio "Surūdijusios špilkos", pasižiūrėti būrelį paruoštos programos ir kartu su visais padainuota. Gestant laužui baigtas pasirodymas, ir vakaro tyloje kiekvienas eina savo keliais: stovyklautojai į savas patalpas, stovyklautojos pas seseles Putname, o stovyklos laikraščelio "Marianapolio Paunkmėj" redakcija traukia nakties darbui užbaigti to leidinėlį.

Sekmadienis išaušta gražus. Saulė šviečia, paukščiai čiulba.

Būt gera diena stovyklai atidaryti, bet čia jos pabaiga. Po piet — iškilmingas stovyklos uždarymas. Komendantas taria trumpą žodį. Marianapolio viršininkas T. J. Dambrauskas ragina išlikti tikrais lietuviams patriotais ir išdalina diplomus pasižymėjusiems stovyklautojams.

Kai paskutinį kartą nusileidžia vėliavos ir iš devynesdešimt jaunatviškų širdžių pasipylusios giesmės "Marija, Marija" paskutiniai garsai nuaidi per šilelius ir pievas, nuliūsta neviena ir nevienas, kai kuriam ašara skruostą suvilgo ir girdi: "Pasimatysim kitais metais..."

Stovyklautojai didžiai dėkingi tėvam marijonam ir Putnamo seserim už jaukią prieglaudą ir kantrybę, kad tiek daug suvažavusių jaunųjų porai savaitę nedavė ramybės.

g. n.

DVI LIETUVIŲ DRAUGIJOS—SUKAKTUVININKĖS

KEARNY, N. J.

Lietuvos vyčių 90 kuopa Kearny, N. J. rugsejo 21 švenčia 40 metų gyvavimo sukaktį. Kuopa buvo įsteigta 1917 m. Ji plačiau veikė šioje apylinkėje: vaidindavo, dainuodavo, rengdavo paminėjimus ir kt.

Kuopa buvo surengusi išpūdingą savo 10 metų gyvavimo sukaktį 1927 rugsejo 18.

Iš viso per 40 metų ši kuopa yra palikusi didelį įnašą lietuvių kultūrai. Daug talkininkavo savo darbu ir lėšomis Sopulingosios Dievo Motinos Lietuvių parapijai, o ypač stantant naująją bažnyčią.

Dabartinę kuopos vadovybę jau yra perėmusi jaunoji karta — čia gimę lietuvių jaunimas. Jie tęsia savo tėvų pradėtą darbą toliau. Ypač kuopos veikla pagyvėjo, kai pirmininkės postas teko **Eleonorai Gelinaitienei - Katiliūtei**. Ji ir spaudoje aktyviai reiškėsi, patiekdama parapijos leidžiamame laikraštyje straipsnelius apie Lietuvą, josios kultūrą ir ryškesnius lietuvių papročius, o taip pat ir apie vyčių veiklą.

Rugsejo 21 šios kuopos 40 metų gyvavimo sukaktis bus paminėta iškilmingu banketu Lietuvių klubo salėje Kearny, N. J. Tikimasi bus daug svečių, šios kuopos senesnių veikėjų, kurie savo gyvu žodžiu nušvies šios draugijos nuveiktus darbus ir išryškins atliktus nuopelnus lietuvių kultūrai.

Tikrai verta į šį parengimą nuvykti.

ŠV. ONOS DRAUGIJAI 25 M. Kitas taip pat nemažiau reik-

šmingas minėjimas.—Šv. Onos Draugijos 25 metų sukaktis. Ji buvo įkurta 1932 Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijos klebono L. Voicikausko, kuris ligi šiol tebėra šios draugijos dvasios vadovas.

Draugija jungia didelį lietuvių katalikių moterų būrį. Turi 125 nares. Jos dirba bažnyčios ir lietuvių tautos naudai. Rūpinasi labdaryste. Savo aukomis yra parėmusi lietuvių tremtinius Europoje, o taip pat nesigalėjo aukų ir įvairiems kitiems lietuvių kultūriniais reikalams.

Daug prisidėjo prie naujosios bažnyčios statymo. Savo lėšomis įgijo šv. Onos statulą už \$1250 ir \$1000 aukojo kitiems naujosios banyčios statymo reikalams.

Daug iniciatyvos ir sumanumo šiai organizacijai parodė draugijos pirmininkė **Elena Jankauskienė**, kuri jau 6 metai šiai draugijai pirmininkauja, o jai talkininkauja elgiamė sekretorė, tose pareigose išbuvusi 13 metų, **Alicija Smigelskienė**.

Rugsejo 29 šv. Onos Draugija švenčia savo 25 metų gyvavimo sukaktį. Sukaktis prasidės iškilmingomis pamaldomis, o vakare 6 v. parapijos salėje (po bažnyčia) bus banketas. Pakviesta daug svečių.

Turėtų visi kuo gausiau dalyvauti ir tuo pagerbti šią veiklą ir gausią parapijos draugiją.

TRUMPAI:

Rugsejo 8 sumainė aukso žiedus Eleonora Katiliūtė su Pranu Gelinaičiu. Vestuvinės apeigos įvyko Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių bažnyčioje. Moterystės sakramentą suteikė Elizabetho lietuvių parapijos klebonas M. Kemežis. Iškilminga puota įvyko L. K. Bendruomenės Centro salėje.

Vaclovas Ramanauskas New Yorko valstybėje įsigijo puikią vasarvietę (ūkį) su nemažu žemės sklypu. Dar šiemet yra pažadėjęs sukviesti savo draugus ir pažistamus jo vasarvietei apžiūrėti, pasidailinti išpūdziais ir gardžiais atvykusius svečius pavaišinti.

Lietuvių šv. Vardo Draugijos vyrai jau ruošiasi didžiuliui paradiui, kuris įvyks spalio 13. Šiemet ši draugija turi ypač gerai pasirodyti, nes bus pirmoje divizijoje pirmoji iš eilės ir todėl teks pirmajai pradėfiuoti.

J. M.

Žinios iš Prancūzijos . . .

(Atkelta iš 4 psl.)

Paryžiuje per vasarą lankėsi nemaža keliaujančių lietuvių. Daugiausia jų atvyko iš Amerikos: prel. J. Balkūnas, kun. St. Yla, kun. dr. V. Cukuras, K. Brazauskas, A. Banionis. Trumpam sustoję Paryžiuje, išvyko toliau.

A. Matukaitė, baigusi Aukštąją Muzikos Mokyklą, piano skyrių, įsigijo piano profesoro diplomą, vėl grįžo į Kanadą. Studijuodama Paryžiuje, ji aktyviai dalyvavo vietos lietuvių gyvenime.

Skulptorius J. Bakis, pavašarį suruošęs savo kūrinių parodą Paryžiuje, vasaros metu su žmona studijų tikslais aplankė Prancūziją, Italiją, Ispaniją. Rugsejo mėnesį vėl grįžta Kanadon.

Dailininkas Vytautas Kasulis su šeima atostogas praleido Švedijoje ir ten pasiliko ilgesnį laiką. Spalio viduryje jis rengia savo kūrinių parodą Stockholme.

Lietuvių gyvena ir kituose miestuose. Rennes šv. Širdies seselių vienuolyne prieš karą buvo dvi lietuviškos seselės. Viena jų žuvo karo metu per bombardavimą. Prie Lamanšo pajūrio yra vieni vienas lietuvis Šimukonis, dirba slaugytoju ligoninėje. Bordeaux mieste Vytautas Lukšys, jaunas vyras, sunkiai serga. Jis turi tiek energijos, kad ir gulėdamas dar mokosi.

I Ameriką išemigravo seselė Rozalija - Domicelė Račkauškytė. (Iš "Prancūzijos lietuvių žinios").

Rasa

GANDRAI tėviskėje buriojasi išskirti. Ar dar juos pameni?

BALTIMORĖS ŽINIOS

Marijos Užgimimo šventėje, rugsejo 8, 8:30 val. iškilmingos mišios su šv. Sakramentą išstatymu buvo skirtos už kenčiančią Lietuvą, kurioje tą dieną esti šiluvos atlidai. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė prel. L. Mendelis. Per Mišias giedojosi parapijos mokyklos mokiniai. Žmonių buvo gausu.

Visų tautų šventėje, rugsejo 1, Gwynn Oak parke, lietuviai geriausiai pasirodė. Mūsų jaunimo tautinių šokių grupė įvairių tautų varžybose laimėjo pirmąją vietą. Baltimorės Lietuvių Tarybos pakviestos šeiminkės buvo pagirtos už jų skaniai pagaminintus valgius. Lietuviškos tautinių drabužių ekspozicija, vaizdusius lietuvių meną ir papročius. Žmonių buvo labai daug.

Mokslo metai

Baltimorės arkivyskupijos mokyklose prasidėjo rugsejo 3. Šv. Alfonso parapijos mokiniai buvo susirinkę iš ryto į bažnyčią pasimelsti, kad mokslo metas gerai sektųsi. Mokyklos kambariai išvalyti ir naujai perdažyti. Tai atliko du broliai, kurie pataiso, kas reikalinga, ir klebonijoje bei bažnyčioje.

Jonas Obelinis

Auksiniame jubiliejuje

kuri Chicagoje rugpjūčio 30 atšventė seserys Kazimierietės, dalyvavo ir mūsų parapijos kleb. prel. L. Mendelis. Seserys dirba parapijos mokykloje. Naujiems mokslo metams prasidėjus, linkime sekmes gerai pažįstamom ir sveikiname naujai atvykusias.

Amerikos Legiono saime

kuris bus Atlantic City, N. J., rugsejo 14—19, Baltimorės lietuvių legionininkų postas 154 išrinko savo atstovus. Buvo priimta ir nauja valdyba. Po iškilmių, kuriose dalyvavo ir Baltimorės amerikiečių legionininkų viršininkai, buvo draugiški užkandžiai.

Šv. Alfonso parapijos kunigai atostogas praleido įvairiose vietose. Klebonas prel. L. Mendelis lankėsi Europoje. Kun. A. Dranginis lankė savo gimines Pensylvanijoje ir grožėjosi Cape Cod ir Maine valstybės gamtovaizdžiais. Kun. K. Pugevičius dalyvavo jaunųjų krikščionių darbininkų kongrese Roimoje. Kun. J. Antoszewskis apvažinėjo gražias vietas Floridoje ir kitose valstybėse.

Kun. J. Adomaitis, O. F. M. pavadavęs parapijos kunigus liepos ir rugpjūčio mėn. šio-

IŠ VISUR

• Šv. Antano gimnazija Kennebunkport, Maine, rugsejo 9 pradėjo antruosius mokslo metus. Šiemet veikia jau dvi klasės.

• Prel. L. Mendelis šv. Antano pranciškonų gimnazijai ir šiemet padarė šv. Alfonso bažnyčios metu surinkta 600 dol. Prel. L. Mendelio vardu gimnazijoje bus įrengta viena klasė.

• Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS Centro Valdyba) statomajai pranciškonų šv. Antano gimnazijai paaukojo 500 dol.

• Prel. Jonas Amžototas, šv. Trejybės lietuvių parapijos klebonas Hartforde, rugsejo 15, sekmadienį, mini 45 metų sukaktuves, kaip yra toje parapijoje. Jis yra dabar 88 metų amžiaus, kunigo — 56 metai.

• Dr. P. Jucaitis, buvęs Dotnuvos Akademijos profesorius, gyvenąs Chicagoje ir dirbąs Illinois Technologijos institute, už savo naujus išradimus chemijos srity gavo Armour Research Foundation premiją. Prof. Pr. Jucaitis praėjusius trejus metus sėkmingai vadovavo Ateitininkų Sendraugių Sąjungai.

• Cicero miestui sulaukus šimtmetės sukakties, lietuviai išsikovojo teisę ją minėti atskirai. Ruošiamasi plačiai programai.

• Petras Svagždis, kun. Jono Svagždžio brolis, mirė ir palaidotas Chicagoje. Amerikon buvo atvykęs dar prieš pirmąjį Didįjį karą iš Miškių km., Sidabravo parapijos.

• Kanados ateitininkų suvažiavimas šaukiamas Toronte lapkričio 9—10. Suvažiavimo metu bus jaunučių iškilmingas žodis.

• Panevėžio vyskupijos kunigai sudarė komitetą Panevėžio vyskupijos parapijoms ir kunigams šelpti. Komitetui pirmininkauja kun. dr. J. Gutauskas; vicepirm.: kun. dr. A. Juška ir kun. K. Balčys; išd. kun. dr. T. Narbutas; sekret. kun. J. Petrėnas. Aukos siųsti išdinininko adresu: kun. Titas Narbutas, 862 Manhattan Av., Brooklyn 22, N. Y.

• Stud. ateitininkų stovykla, įvykusi prie Detroito, užsibaigė rugsejo 8. Stovyklavo apie 120 studentų.

• Aidų žurnalo naujas numeris po vasaros atostogų iššeis apie rugsejo vidurį. Numeris jau sureduaguotas ir atiduotas spausdinti.

• N. Zelandijos lietuvių tarybą sudaro: A. Mitkevičius, J. Pečiulaitis, J. Ziginskis, P. Ramutėnas, E. Sernas, A. Sernatorskis, A. Butkus, M. Kuzmienė ir V. Skridulaitis. N. Zelandijos lietuvių tarybą sudaro atskirų vietovių valdybos pirmininkai, seniūnai ir rinkti atstovai.

NAUJA SAS VALDYBA

Stud. Ateitininkų Sąjunga savo metiniam suvažiavimui rugsejo 6—8 d.d. išrinko naują Centro Valdybą iš Chicago studentų. Pirmininku išrinktas A. Liulevičius, vicepirm. R. Kriaučiūnas, sekret. A. Katelė, išd. F. Palubinskas, užsienio skyriaus vedėjas Ign. Budrys, soc. reikalų ved. J. Stupis.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacin 7-4677

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WHIL, 1430 kilocycles
BOSTON 15, MASS.
Sekmadieniais
8 iki 8:30 val. ryte
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

O KO KO?

Komunistiniai Maironio pasekėjai

Maironis vienoje savo baladėje aprašė Lietuvos išdaviką ir pardsidavėlį svetimiesiems Čičinską su jo draugu bajorų gauja. Tą "Čičinko" baladę pradėjo tokiu išskaitinėjimu: I Čičinko puikų dvarą Nuo Mitriūnų ir Lenčių Suvažiavę duoda garą Daug bajorų, daug svečių: Mantvydaitis juokdarys, Bartkauskas posūnis Kairys, Ožkabardis - jaunikaitis, Aldadrikas Jonuška, Znairas kūtvėla Tiška Ir naktibalda Valatis.

Komunistinėje "Laisvėje" savo "poezijoje" Jonas Kaškaitis tokiu pat išskaitinėjimu pratęsia Čičinko palikuonių eilę:

Pamiškėj griausmo ratai apimo, Vėjas debesis tuoj išdraikys... Stai iškyla lankoj atminimų Skaistus vaizdas — tai Juozas Šukys...

Benesevičių Julė, Račiūtė, Jonas Skerstonas, Jonas Salties, Kazys Liutkus, Litvaitis, Onutė, Juozas Grinius, pats Juozas Šukys.

Juozas Sirvydas, Pijus Bukšnaitis, Jonas Kidolius ir Herman - Purvyas, Taipgi Edmundas S. Steponaitis, Dar ten kiek — kas ten juos suvaikys.

Gerai pažino

Teisėjas stengiasi sutaikinti besibilynejančius. Jis kreipiasi į vis labiau nirstantį skundėją:

— Ar tamsta nemahai, kad kaltinamasis tamsta pavadino asilū iš susijaudinimo, nepagalvojęs?

— O ne, pone teisėjau. Aš tuo netikiu. Jis gana ilgai mane žiūrėjo, tyrinėjo, matyti, galvojo. Tik paskui pasakė: "Tu esi tikras asilas". Jis tikrai žinojo, ką sakė...

DR. H. LABORIT, prancūzas chirurgas, atvykęs į JAV ir Kanados chirurgų kongresu, spaudos atstovam aiškina, kad jo anestezijos operacijoms pasirodė labai sėkminga.

NEW HAVEN, CONN.

Mirė Vladas Norkūnas

New Haveno lietuviai neteko uolau savo veikėjo — Vladio Norkūno, kurio mirtis visus giliai palietė.

Prieš du mėnesius buvo palaidota jo žmona Gertrūda, su kuria buvo išgyvenęs 55 metus ir išauginęs septynis vaikus. Visi jie yra susipratę lietuviai. Žmonai mirus, velionis tai sunkiai išgyveno ir to liūdesio neatlaikė.

Vladas Norkūnas buvo šv. Kazimiero lietuvių parapijos steigėjas ir uolus rėmėjas. Jo eitam "trustee" pareigom išrinktas antros kartos lietuvis Kazys Dekas.

Manome, kad apie Vladą Norkūną kas nors dar plačiau parašys, nes jis yra nusipelnęs savo uolumu lietuvių bei ir tikėjimui.

Visom velionies giminėm ir draugam čia reiškiamas nuoširdi užuojauta.

Mirusiojo gaili visi New Haveno lietuviai. N. H.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

JEI KITI BRANGINA, ARGI MES GALIME UŽMIRŠTI

Petras Babickas, svečias iš Pietų Amerikos, buvo užsukęs ir į mūsų lietuvišką koloniją. Jis kalbėjo parapijos salėje. Prelegentas patiekė daug gražių minčių iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo ir savo kelionių po platųjį pasaulį. Svečias tarp kitko pabrėžė, kad ne vien mums lietuviams yra brangi ir miela mūsų tėvynė Lietuva, bet ir joje gyvenusiems svetimtaučiams. Jam tekę nugirsti, kad svetimtaučiai su didžiausia širdgela atsisveikindavę su mūsų brangia tėvyne, nes jie buvę susigyvenę ir prisirišę prie jos taip, kaip prie savosios tėvynės. Jis ragino, kad ir mūsėškiai nepamirštų savo tėvynės. Yra labai skaudu matyti, kaip mūsų jaunimas smarkiais žingsniais žengia nutautėjimo keliu! Priminė mūsėškams, kad jie taip pasirodytų svetimtaučiam savo geru pavyzdžiu ir doru gyvenimu, kad jie pamiltų lietuvių ir Lietuvą.

Mūsų mirusieji

Mykolas Paškevičius, senosios lietuvių kartos, veteranas, mirė rugpjūčio 17. Laido-

OMAHA, NEBRASKA

tuvėse dalyvavo daug žmonių, nes velionis turėjo daug gimičių ir pažįstamų ir draugų. Buvo uolus parapijos rėmėjas ir darbuotojas. Vėlionio žmona atminimui savo vyro paaukojo \$128.00 mokyklos skoloms padengti.

Sabaitienės duktė Rose Waskel taip pat, atminimui savo mirusios motinos, pasižadėjo kiekvieną sekmadienį paaukot po \$10.00 iki pasiekės \$128.00. Aukotojų, kurie bus paaukoję \$128.00, vardai, išmokyjęs mokyklos skolas, bus įgraviuoti į marmurinę lentą, kuri bus pakabinta naujosios mokyklos patalpose.

Juozas Vaskelis, gyv. Denver, Colorado, mirė rugpjūčio 16. Jo dukters rūpesčiu vėlionis buvo pervežtas į Omaha ir palaidotas iš šv. Antano bažnyčios šv. Marijos kapinėse.

Kazimieras Urniežius, gyv. Chicagoje ir 47 gt. turėjęs vyr. plaukų kirpyklą, atvykęs į Omaha aplankyti savo brolių Praną, smarkiai sunegalavo ir mirė. A. a. Kazimieras padėjo

kurtis lietuviškiems vienuolynams, šelpė lietuvius tremtinius Vokietijoje ir jais rūpino si čia Amerikoje. Jis pats pasakojo, kad buvo sudaręs 10 sutarčių liet. šeimoms atvykti į Ameriką. Vietinis

FALL VACATIONS

FOR YOUR GOOD HEALTH SPEND SOME TIME AT THE

Saratoga Spa and the Hotel Russell

Saratoga Springs, N. Y. Pleasant Living Catholic Management Free Parking Tel.: Saratoga Springs 29 or 4381

FOR REAL FAMILY VACATION

With Sports, Good Food, All Conveniences "Come to Gilberts Farm" West Willington, Conn. Open all year — \$35 weekly \$6 daily.

MEADOWBROOK MANOR Riding Farm

If you are a particular person devoted to the sport of horsebackriding and like the friendly charm of a country estate and fine food, you will enjoy this distinctive spot in the Poconos. Families, single persons alike, will love riding over beautiful trails and country roads, swimming, trout fishing and other activities. Golf, theatre nearby. Open all year. Near cath. church.

New York Representative Mrs. Gallery 274 Madison Ave. MU 5-4340 R. D. No. 3. East Stroudsburg 5, Pa.

THE HOMESTEAD

Narrowsburg, N. Y. Tel. 12 R. 15. Gražioje vietoje: Nuosavybė prieina prie pasaulyje garsios berniuku skautų stovyklos. Moderniški kambariai, šaueriai, plaukymas, sportai, Vokiškas ir amerikietiškas virimo stilius. Netoli kat. bažnyčios. Suaugusiems \$36 ir daugiau, vaikams \$20, \$7 per dieną. Zemos kainos rugs. ir spalio. Frieda A. Henry Winter.

ASBURY—HOLLYWOOD HOTEL

220 4th Ave., Asbury Park. Phone FRospect 6-7209. Block to Ocean. Free Parking. Restaurant. Private baths. Double room \$5 to \$12 daily; \$30 to \$60 weekly. Ocean bathing privileges. Catholic ownership. Fred J. Erichsen, Ownership—Mgt.

HIGHLAND LAKE HOUSE

GREELEY, PA. All year vacation spot in the Poconos. Modern rooms with running water, ideal location for hunting season, adjoins catholic church, write for special hunting season. Rates

Otto Winkler Jr. Murdock 5-2326 and Booklet "L"

HOTEL ISLE DE CAPRI

Prie pat vandenyno 80 kambarių ir maudynės Valgiai amerikoniški ir europietiški • Privatus pliažas • Valgomasis su apšyldymu • Pasilinksminimai vyksta vakarais mūsų bare. Veikia išstus metas

Ocean Ave. Long Branch, N. J. Capital 9-1700

STOUGHTONO ŽINIOS

Geras būrys Stoughtono lietuvių dalyvavo Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų suruoštame piknike Brocktone, rugsėjo 2. Stoughtono lietuviai turėjo ir savo atskirą stalą, kuris seserų statomajai koplyčiai davė 156 dolerius pelno. Šiam reikalui piknike daugiausia pasidarbavo A. Raila, St. Railienė, A. Raila, jr., J. Čenčiūtė, C. Bunevičiūtė ir kt. Minėtam stalui aukojo E. Lukienė, E. Lignaitienė, J. Vainutienė (Walnut) ir k.

Didžiausią premiją — visai naują nešiojamąjį radijo aparatą — laimėjo Jonas Virbickas iš Bostono.

Seserim buvo dar parinkta aukų pačiame Stoughtone, Lietuvių namuose. Surinkta 19 dolerių, bet pasiūsta 25.

Lietuvių namai remontuojami iš lauko. Pietinis šonas dėl saulės ir lietaus buvo jau pradėjęs pūti. Remontuojama jau antra savaitė, bet svečiai gali lankytis. Čia yra gera vieta pa-

ilsėti ir laiką prastumti. Yra biliardas, televizija ir k. Malonus patarnavimas. Šeštadienių vakarais esti šokiai ir lietuviška muzika.

Charles (Kazimieras) Smith, 47 metų, viengungis, sulenkėjęs lietuvis mirė niekieno nepastebėtas. Kaimynai jo pasigedo faktai po 5 ar daugiau dienų. Palaidotas rugsėjo 7 katalkų kapinėse. Mik.

ISSPAUSDINTOS LITUANISTINĖS PROGRAMOS

Amerikos LB valdybos iniciatyva parengtosios lituanistinės programos šeštadienei pradžios ir aukštesniajai mokyklai jau išspausdintos.

Jos nemokamai siunčiamos toms mokykloms, kurios yra Bendruomenės Centro Valdyboje įsiregistravusios Kitos mokyklos, norinčios programa gauti, turi kreiptis į CV narį švietimui: Ig. Malėnas, 1333 E. 84 St., Cleveland 3, Ohio.

Privatus asmesys, norį programą gauti, kartu siunčia ir po vieną dolerį už pradžios ir aukštesniųjų mokyklų programą atskirai. (CV)

H. W. MALE

Reikalingos slaugės

PILNĄ LAIKĄ VISOMS PAMAINOMS

Graži aplinka Puikios darbo sąlygos

COMMUNITY MEMORIAL HOSPITAL

La Grange, Ill.—FL 2-1200 Mr. J. G. Smith arba Director of Nurses

MULTIPLE SCLEROSIS?

Multiple sclerosis manifests itself in disorganized functioning of the muscles. Recovery depends on re-activation of nerve centers to restore harmonious operation of the body's normal processes. This Chiropractic endeavors to do—and has been successful in the treatment of so many cases that sufferers from multiple sclerosis are now being given a new lease on life.

Research at Spears Hospital has further added to the effectiveness of Chiropractic's attack on this crippling. See your local chiropractor and write for free literature on MS and other problem diseases.

Spears Chiropractic Hospital Dept. L-095, Denver 20, Col.

Veltui duodamos dovanos

Tikras Duran krepšis už \$100.00 padėjimą. Jei atidarai sąskaitą \$100 ar daugiau arba pridėsi prie esamos tą pačią sumą, gaunate veltui šį patvarų pirkimo krepšį.

Mokyklos reikmenų dėžutė \$10.00 taupytajams. Šis pilnas rinkinys pieštukų, linuotės, trintuko, drožtuko yra veltui tam, kas atidaro \$10.00 sąskaitą, ar prie turimos pridėda šią sumą.

Rugsėjo Mėn. Taupytajams

DABAR YRA LAIKAS TAUPYTI... KUR TAUPYMAS DUODA

4% už terminuotas sąskaitas

We're Growing... GROWING... GROWING... Thanks to your thrift and good judgment

1950	3,074,227.74
1951	4,011,612.84
1952	5,353,200.99
1953	7,272,493.03
1954	8,281,967.19
1955	10,882,452.14
1956	14,243,990.52
1957	16,081,794.67

Now Over SIXTEEN MILLION Dollars Strong

Where the SAFETY of Your Savings COMES FIRST

Office Hours for YOUR Convenience Monday, 9 A.M. TO 5 P.M. Saturday, 9 A.M. TO 1 P.M. Tuesday - Thursday - Friday, 9 A.M. TO 5 P.M. CLOSED ALL DAY Wednesday

ST. ANTHONY SAVINGS and Loan Association 1447 South 49th Court TO 3-8131 • Cicero 50

SERVING YOU SINCE 1922

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras. Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prielama kalna.

Tel. CHapel 6-1377

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriūsis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriūsis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y. Virginia 7-4477

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginti. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgtamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISASUKAS 69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECUNAS 351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

JONAS JAKUBAUSKAS 634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MECISLOVAS KAVALIAUSKAS 24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS 1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7062

STANLEY METRICK 1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393

JOHN SHURNA 5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783

ALLAN STEWART 4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Glazstone 5-1310

SPORTAS

LSK:NY Hungarians 2:6 (1:2)

Pereita sekmadieni LSK pradėjo savo 1957-58 metų sezoną draugiškoms rungtynėms su pereitų metų lygos meistrė N. Y. Hungarians.

PREZ. D. EISENHOWERIS, atostogaujantis Newport, R. I., muša golfa.

Su rezervine, senos bėdos. Nesusrinkus žaidikams, teko bėgioti aplinkui ir skolintis ukrainiečius iš gretimos aikštės.

Sėkmadieni su Giuiliana FC Šį sekmadieni LSK savo aikštėje, New Farmers Oval, aikštia paskutiniąsias draugiškas rungtynes prieš pirmenybi kovas.

Rugsėjo 22 LSK žaidžia su German - Hungarians savo aikštėje. Tolimesni pirmenybių tvarkaraštį paskelbsime sekančioje Darbininko laidoje.

Bostono šachmatininkai Brooklynė Pereitą savaitgalį Brooklynė

Lietuvių Atletų Klube viešėjo Bostono Lietuvių Piliiečių Djos šachmatininkai. Pirmąjį vakarą Brooklynė LAK baigė 4 1/2-2 1/2 savo naudai, bet sekmadieni svečiai atsigrėbė, laimėdami 4:3.

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti G Lenmore 2 - 6916

VOCATIONS

Brothers of St. Paul

Esate 15 ar 35 metų, jeigu norite tarnauti Kristui vienuolyne, kviečiami stoti pas šv. Povilo brolius. Jie aukojasi skelbti Dievo Žodžiu spauda, radijo, televizija, scena.

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY

Kostemplatyvinis vienuolynas telkia gerbė Marijai recituodamas rožanėlių kas valandą dieną ir naktį. Seserys taip pat gieda Divine office. Jos siuva dar liturginius drabužius ir atlieka kitus meniškų darbus. Rašyti: Revered Mother Prioress, 14th and West Sts. Union City, N. J.

Parish visitors of Mary Immaculate

Seserys Misionerės laivina katechetės, Trained ir ruošia profesoriales specialios darbam. Central Mission House: 328 West 71 St. New York 23, N. Y. Novitaitės: Marycrest Convent, Monroe, Orange County, N. J. Teirautis raštu nemokamos informacijos.

SISTERS OF REPARATION OF THE CONGREGATION OF MARY Jaunos moterys, kurios norėtų tarnauti Dievui, rūpindamosios vargšais ir draugiškumu. Rašyti: N.-: Rev. Mother Mary Therese, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y.

The Franciscan Fathers

Jaunim vyram ir berniukam specialios galimybės mokytis i kunigams. Pinių stoka nėra kliūtis. Priimami ir kandidatai i brolius. Dėl informacijos rašyti: mm mm Fr. Stephen, T. O. R., Franciscan Preparatory Seminary, P. O. Box 289. Hollidaysburg 2, Pa.

Active Carmelites

Karmelio Karalienė gal būt, nori jus apgaubti savo specialiu meilės ženklu - savo škaplieriais. Jei nesate linkę mokyti arba globoti senelius ir ligonius, tai yra daugybė kitų galimybių jūsų talentui. Mergaitės nuo 15 iki 35 metų iš geru katalikišku šeimų, jaučiančios religinį pašaukima ir norinčios uždarau gyvenimo, skirto Kristui ir Marijai, kviečiamos stoti pas karmelites. Teirautis raštu arba kreiptis asmeniškai i: mmmmmmm Mother Angeline Teresa, St. Teresa Motherhouse, Avila on the Hudson, Germantown, N. Y.

Franciscan Fathers

Kandidatai i kunigus arba brolius maloniai laukiami ir prašomi rašyti: Father Leo, T. O. R., Director of Vocations, Mount Assisi Monastery, Loretto, Pennsylvania.

DAUGHTERS OF ST. PAUL Missionaries of the Catholic Edition

Girls, who desire to spread the word of God by writing, printing, illustrating and distributing Catholic Literature and are interested in doing social work. Write for further information to Mother Superior, 78 Fort Place, Staten Island, N. Y.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Vaitonis antrkart Kanados čempionas. Šių metų Kanados šachmatų pirmenybės pasibaigė rugpiūčio 31 d. Vancouvery, B. C., laimėtojai išsirikiavo šitaip: 1. Povilas Vaitonis, Hamilton, 8 1/2-1/2, 2. Geza Fuster, Toronto (buv. Vengrijos meistris) 7-2 tš., 3 v. pasidalino Kanados meistris Frank Anderson, Toronto ir latvis M. Jurševskis, Vancouver, surinkę po 6 1/2 taškų.

Latvis Rankis -New Yorko valstybės šachmatų p-bių nugalėtojas su 9-0 p-bėse jis reprezentavo N. Y. Baltiečių šachmatų klubą.

Meistrisio Tautvaišos ir dr. Alg. Nasvyčio taškai paaugo papildomom National Chess Ratinge. Tautvaiša turi 2259 (buvo 2248), Nasvytis 1971 (buvo 1942).

Bobby Fischer iš Brooklyn, kuriam tėra 14 metų; skina laurus iš eilės. Neseniai laimėjo JAV jaunių p-bes, Californijoje, toliau JAV "Open" p-bes Clevelande, o dabar New Jersey p-bes East Orange.

H. Berliner iš Washingtono laimėjo "Champion of Champions" rungtynes Yaunkton, S. D., surinkęs 5 1/2-1 1/2, tiek pat surinko C. Brask, Minn.

New England p-bes Hartford laimėjo ukrainietis Popovych, lankas MIT su 6-1 taškų. Dr. Plat, Hartford, taipogi 6 tš. 18-metis Gediminas Sveikauskas iš Bostono surinko 50% (3 1/2-3 1/2).

S. Reshevsky sukirto D. Byrne 7-3, dešimties partijų matče. Reshevskis - didžioji JAV šachmatų jėga.

K. Merkis, dėl ligos pasitraukęs iš New England p-bių, gavo laiškus iš buv. Naujosios Anglijos meistrė: J. Bolton, New Haven, Conn. ir Walter Suesmano, Providence, R. I. su linkėjimais greitai pasveikti "We all missed you", pareiškia Suesmanas nuotaika iš p-bių.

New Yorke rugsėjo 13 Baltijos klubas praves bendrą lietuvių, latvių ir estų žaibo turnyrą, kuris įvyks klubo patalpose 131 E. 70 St. New Yorke (kampus Lexington Ave.) Pradžia 8 v. v., dalyvauti kviečiami ir nenariai.

Baltijos klubas New Yorke rugsėjo 20 d. 8 v. v. šaukia visuotiną susirinkimą. Programoje bus svarstoma tolimesnė klubo veikla, priimami nauji nariai, renkama nauja valdyba. Taip pat bus pradėta registruoti dalyvius sekančioms pirmenybėms, kurios neužilgo prasidės.

Estų tradicinės Šiaurės Amerikos pirmenybės šiais metais įvyko New Yorke. Geriausiai iš 10 dalyvių pasirodė N. Kuttis (Toronto) V. Laurentis ir H. Allik (abu iš New Yorke) vienodai surinkę po 4-1.

PARDUODAMAS ŪKIS

17 akrų geros žemės. 9 kambarių gyvenamas namas; naujai dengtos iš lauko sienos, sudėti nuo audros langai. Tekantis vanduo: šiltas ir šaltas. Naujai įtaisytas šildymui krosnis. Tik trys mylios nuo miestelio. Kaina \$5,500.00 grynais. Cornelia Hughes, R. D. No. 2 Hammondsport, N. Y. (Kreiptis angliškai)

H. W. MALE - FEMALE NURSES - R. N. Male or Female Newly organized small research ward, exclusively. Excellent pay-educationally stimulating, interesting and pleasant working conditions. HO 4-7500. Ext. 280. Gregdmoor Institute For Psychobiologic Studies. Queens Village 27, N. Y.

NURSING HOME CONVALESCENT AND REST HOME For Elderly People Excellent care. Good food Reasonable rates, Day and Night Service Beautiful Surroundings For More Information Phone East Hampton, L. I. 4-1303

JACKSON HEIGHTS Care for Elderly people and convalescents. Home like surroundings. Good meals, TV. Tray service if preferred. Near churches and subway. Mrs. Doherty Hickory 6-5976

SICK OR WELL ELDERLY PEOPLE Can be cared for in nurses home at reasonable rates. Visits by priests and sisters regularly. For more information Phone MO 5-7749

JUNK CARS WANTED W. FALIK USED CARS Mokamos aukščiausios kainos už betkurių metų automobilius ir sunkvežimius. W. Falik. • LU 3-4873

JIMMIE AUTO WRECKING Naudoti automobiliai ir sunkvežimiai perkami aukščiausiom kainom 60-15-62 Ave., Maspeth L. I., N. Y. • HY 7-1046

SCHOOLS - COLLEGES ANNHURST COLLEGE Four-year Liberal Arts College for women-South Woodstock, Conn. B. A. program in languages, INCLUDING LITHUANIAN, social and natural sciences, mathematics, business. Teacher training on secondary level. A. A. program in secretarial studies. For information write: The Registrar Box 569, Putnam, Conn.

ST. DOROTHY ACADEMY, 1200 Hyland Blvd., Gramere 5, Staten Island; EL 1-0939; Sisters of St. Dorothy; Mother Jane Silvestris, Principal; 420 Students; Boys and Girls; Primary and Grammar; Piano Lessons; Foreign Languages Lessons; Day; \$100.

OUR LADY OF MERCY ACADEMY Syosset, Long Island, New York Day and Boarding School for Girls Affiliated with the State University Grades 7 through 12 Fireproof building on beautiful 120 acre campus, 30 miles from New York City. Bus service from Jamaica and other points on the Island. Bus also meets train at Syosset. School Sessions 10:00 a. m.-3:40 a. m. Conducted by the Sisters of Mercy.

Catholic School and Colleges CALDWELL COLLEGE, Caldwell, N. J. A four year Liberal Arts College conducted by the Sisters of St. Dominic, Accredited by Middle State Asso, Humanities, Sciences, Business, Music, Teacher Training, Library Science. B. S. degrees Associate in Arts, in Gen. Secretarial. Catalogue: Registrar Caldwell, N. J.

ORATORY SCHOOL, Catholic Preparatory for Boys, 14 Bedford Road, Summit, N. J. CRestview 3-1085. Accredited All Sports. Priests and Laymen; Rev. John J. Bain, Principal; 200 Students, 8th Grade through High School; Boarding and Day Sch.

ALBERTUS MAGNUS COLLEGE. 700 Prospect St., New Haven, Conn. STate 7-1196, Dominican Sisters: Sister M. Luise, O. P., Pres. Sister Thomas Albert, O. P. Dean of Studies. Sister Mary Patricia, O. P. Dean of Students. B. A. Degree Day summer Session. Tuition \$450, Board \$850 - Fee all students \$100 plus.

DUCHESNE RESIDENCE SCHOOL. 1 East 91 St., N. Y. C. SAeramento 2-4745. Religious of the Sacred Heart. Mother Margret Sheo, Pres. 35 Students, Regular Liberal Arts course plus specialized vocational training - Junior College training. \$2100.

LADY CLIFF COLLEGE. Highland Falls, N. Y. Franciscan Sisters, Sister M. Jane Thomas, President. Sister M. Immaculata Dean - B. A. Degree, 175 Students, Day and Boarding - Tuition \$450. Room and Board \$750. Address Registrar or phone Highland Falls 6-2060.

GEORGIAN COURT COLLEGE, Lakewood, N. J. Sisters of Mercy, Mother Marie Anna, President. Sister Mary Giovanni Dean. 250 Students, A. B., B. S. Degrees. Day and Boarding. Tuition \$550. Board and Room \$800. Address Secretary or phone Lakewood, (N.J.) 6-0940.

John Krauss, Inc. 11709 Liberty Avenue (Retail Store) Richmond Hill MESA ir DESROS

RESTAURANTS The VILLANOVA Restaurant Famous for Italian Cuisine Over 1/4 Century on W. 46 St. New York 1750 NORTHERN BLVD., ROSLYN, L. I. (1 block east of Roslyn By-Pass) Complete Dinners from \$4 AIR-CONDITIONED DINERS CLUB BANQUET FACILITIES Open Daily from 3 p.m. Closed Monday Free Parking RO 3-2800

REAL ESTATE MANHASSET-BARGAIN Convenient to St. Mary's church and school, 7 room brick colonial, excel. cond. and neighborhood. Lge plot, center hall, 3 bdrs., 2 baths, study, recr. rm., 2 screened porches, \$31,500. Owner. Call MA 7-1692.

SACRIFICE. \$16,000. Complete Possession. 238th St. detached brick stucco garage 4-3 rooms Basement Apt. GRIEBEL TU 2-2755-TY 2-1800

BROOKLYN INVESTMENT! Eight family Brick House, steam, oil, good location, income \$4308, sacrificing for \$17,900. Must be seen. 244 Stockholm St. - GL 3-0311 Brooklyn, N. Y.

Barra's for Banquets and Weddings COMPLETELY AIR CONDITIONED 3900 Liberty Ave. North Bergen Union 3-6758 Union 3-979 Consult Banquet Mgr. & Bridal Consultant Mrs. Barra

Wakefield Casino 4421 White Plains Rd. Near 238 St., Bronx 70, N. Y. FA 5-9222 CATERING WEDDINGS & BANQUETS Fully air-conditioned, ultra modern, private banquet rooms; ample parking facilities. Convenient to Transportation. Capacity 800. "Let us plan your affair, the pleasure is yours, work ours" RALPH PORCA, Prop. JACK FUSARO, Mgr.

NEW BRONXWOOD INN. 3821 Bronxwood Ave., 2 blocks East White Plains Road at 220 St. CATERING TO WEDDINGS, BANQUETS AND PARTIES Ralph and Lucille Porco, Mgr. OL 4-2400

HOTELS ALBERT HOTEL In Greenwich Village 23 East 10th Street Near Washington Square Park One block from Fifth Ave FOR SINGLE MEN OR WOMEN Newly furnished rooms, share a bath, wall-to-wall carpeting, sitting room, arrangement, telephone in every room. \$8.50-\$17.50-\$40.00 daily \$17.50-\$19.25-\$21.00 weekly Weekly rates - Minimum stay 4 weeks. Write or apply in person

BANGA TELEVISION SERVICE 340 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel.: APplegate 7-0349 Su didele nuolaida parduodami VOKISKI HI-FI "BLAUPUNKT" aparatai bei vietiniai HI-FI fonografi ir stiprintuvai GARANTUOTAI TAISOMA • TELEVIZUJA • AM-FM RADIJAS • AUTO RADIJAS • HI-FI

DARBAS ATLIEKAMAS PRITYRUSIO TECHNICO. PRIPAZINTO RCA, NEW YORKE DARBO VALANDOS: KASPIENY...

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas 1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai. 2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą. 3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis. 4. Lietuviški maisto gaminiai. 5. Naujai išpuošta šokių salė. Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

HOTELS ASBURY AURORA HOTEL 214 4th St. Asbury Park, N. J. Low Weekly Rate. Homey atmosphere. Compl'try B'kfst. Free Parking. Bathing from room. \$2 per day, Double Occupancy. Josephine Farriello Owner-Mgr. PProspect 5-9635.

RESTAURANTS The VILLANOVA Restaurant Famous for Italian Cuisine Over 1/4 Century on W. 46 St. New York 1750 NORTHERN BLVD., ROSLYN, L. I. (1 block east of Roslyn By-Pass) Complete Dinners from \$4 AIR-CONDITIONED DINERS CLUB BANQUET FACILITIES Open Daily from 3 p.m. Closed Monday Free Parking RO 3-2800

REAL ESTATE MANHASSET-BARGAIN Convenient to St. Mary's church and school, 7 room brick colonial, excel. cond. and neighborhood. Lge plot, center hall, 3 bdrs., 2 baths, study, recr. rm., 2 screened porches, \$31,500. Owner. Call MA 7-1692.

SACRIFICE. \$16,000. Complete Possession. 238th St. detached brick stucco garage 4-3 rooms Basement Apt. GRIEBEL TU 2-2755-TY 2-1800

BROOKLYN INVESTMENT! Eight family Brick House, steam, oil, good location, income \$4308, sacrificing for \$17,900. Must be seen. 244 Stockholm St. - GL 3-0311 Brooklyn, N. Y.

Barra's for Banquets and Weddings COMPLETELY AIR CONDITIONED 3900 Liberty Ave. North Bergen Union 3-6758 Union 3-979 Consult Banquet Mgr. & Bridal Consultant Mrs. Barra

Wakefield Casino 4421 White Plains Rd. Near 238 St., Bronx 70, N. Y. FA 5-9222 CATERING WEDDINGS & BANQUETS Fully air-conditioned, ultra modern, private banquet rooms; ample parking facilities. Convenient to Transportation. Capacity 800. "Let us plan your affair, the pleasure is yours, work ours" RALPH PORCA, Prop. JACK FUSARO, Mgr.

NEW BRONXWOOD INN. 3821 Bronxwood Ave., 2 blocks East White Plains Road at 220 St. CATERING TO WEDDINGS, BANQUETS AND PARTIES Ralph and Lucille Porco, Mgr. OL 4-2400

HOTELS ALBERT HOTEL In Greenwich Village 23 East 10th Street Near Washington Square Park One block from Fifth Ave FOR SINGLE MEN OR WOMEN Newly furnished rooms, share a bath, wall-to-wall carpeting, sitting room, arrangement, telephone in every room. \$8.50-\$17.50-\$40.00 daily \$17.50-\$19.25-\$21.00 weekly Weekly rates - Minimum stay 4 weeks. Write or apply in person

BANGA TELEVISION SERVICE 340 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel.: APplegate 7-0349 Su didele nuolaida parduodami VOKISKI HI-FI "BLAUPUNKT" aparatai bei vietiniai HI-FI fonografi ir stiprintuvai GARANTUOTAI TAISOMA • TELEVIZUJA • AM-FM RADIJAS • AUTO RADIJAS • HI-FI

DARBAS ATLIEKAMAS PRITYRUSIO TECHNICO. PRIPAZINTO RCA, NEW YORKE DARBO VALANDOS: KASPIENY...

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas 1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai. 2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą. 3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis. 4. Lietuviški maisto gaminiai. 5. Naujai išpuošta šokių salė. Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

NEW YORKO NAUJENOS

N. Y. Amerikos Lief. Taryba rugsėjo 20, 7:30 v. v. Atletų klube, 1332 Halsey St., Brooklyn, šaukia visuotiną susirinkimą, į kurį kviečia visus Alto Tarybos narius, su Altu bendradarbiaujančias organizacijas ir* paskirus lietuvius. Posėdyje bus renkama nauja Alto Taryba.

Tarptautiniai dainininkai, kurie New York'e yra sudarę savo draugiją ir yra koncertavę Carnegie Hall, Metropolitan operoje bei kitur, ir kurių dainavimas buvo perduotas Laisvosios Europos Radijo bei Amerikos Balso už geležinės uždangos, ieško dar naujų balsų. Yra paskirtos keturios stipendijos sopranui, altui, tenorui ir bosui, kad galėtų mokytis pas Clifford Kemp, garsų dainavimo mokytoją. Norintieji pasinaudoti šia galimybe, turi kreiptis tiesiai į Mr. Kemp, kuris dirba Carnegie Hall. Audicijom priima visą rugsėjo mėnesį.

Šeštadieninėje mokykloje pamokos pradamos rugsėjo 14 pamaldomis Apreiškimo papapijos bažnyčioje 9 val. ryto. Tą dieną po pamaldų ir kitais šeštadieniais kviečiami registruotis ir nauji mokiniai.

Brooklyno muziejuje rugsėjo 17 atidaroma Pietų Pacifiko paroda, kur bus vaizduojamas primityvių tautelių menas. Tą pačią dieną atidaroma ir Brooklyno Muziejaus meno mokyklą baigusiujų paroda. Prie muziejaus ir šiomet rengiami įvairūs piešimo kursai.

Rėdemptoristai vienuoliai iš New Yorko, 173 E. 3rd St., rengia dvi maldininkų ekskursijas. Pirmąją lapkričio 11, Veteranų dieną, į Bostoną kur aplankys baziliką ir garsią misijų bažnyčią. Pakeliui sustos prie kitų Amerikos istorinių, religinių vietovių.

Antra maldininkų kelionė rengiama į Philadelphia, kur aplankys palaiminto vyskupo Neumano namus. Šis vyskupas pasižymėjo šventu gyvenimu ir savo misijomis New York'e, Penna., Marylande. Jis sukūrė ir Philadelphia mokymo sistemą. Kartu bus aplankytos ir kitos Amerikos istorinės vietos.

"Išnuomojami atskiri kambariai su baldais. Gražus rezidencinis Flatbusho rajonas. Subway iki Times Sq. 30 min. — iki pajūrio 10 min. Tel. UL 9-4039 po 6 val. vak.

"Išnuomojamas keturių kambarių butas, su apšildymu. Richmond Hill apylinkė ir netoli susisiekimas. Pagaudaujama ne daugiau kaip trys asmenys. Kreiptis telefonu Virginia 6-9029."

AN INCREASED DIVIDEND

at the rate of **3 1/4%** a year

COMPOUNDED QUARTERLY!

A dividend at the rate of 3% regular plus 1/4% extra is anticipated for the period beginning July 1, 1957, with the continuance of satisfactory earnings.

Effective July 1, dividends will be compounded **4 TIMES A YEAR!**

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Pirmas parengimas po vasaros atostogų

bus Angelų Karalienės parapijos koncertas spalio 6 d., 5 v. p. p., šv. Stanislovo parap. salėje, Greenpoint, L. I., N. Y. Kaip kasmet, taip ir šiemet choras ruošia naują nuotaikina programą.

Vidaus dekoravimo skyrius atidaromas Tragphagen madų mokykloje, kur per trumpą laiką bus išdėstyta visas kursas. Mokykla yra 1680 Broadway, prie 52 gatvės, kursas tęsis 8 mėnesius. Vidaus dekoravimo klasei vadovauja Elizabeth Brown Fischer. Registracija jau dabar prasideda. Svečiai mokyklą gali lankyti nuo 10 prieš piet iki 9 vakaro.

Kennebunkportą, lietuvių pranciškonų provincijos posėdžius, iš Brooklyn'o išvažiavo T. V. Gidžiūnas, T. Pr. Giedgaudas, ir T. L. Andriekus.

Inžinieriai ir architektai, rugsėjo 14, šeštadienį, rengia išvyką į "Rova Farms Inc.", Cassville, N. J., tel. LA 6-9144. Ten atvyks ir Philadelphiajos skyriaus nariai. Pušyne prie ežero yra įrengta graži svetainė su vaizū ir šokių salėmis, terasomis. Pušyne yra stalai išskylauti, ežere galima pasimaudyti ir pasivažinėti laiveliais. Taip pat yra kabinos pernakvoti, jei kas norėtų išvykti iš vakaro arba pasilikti nakčiai. Kabinas reikia užsisakyti iš anksto telefonu.

Cassville, N. J., yra 25 mylios į rytus nuo Tranton, N. J. Iš New Yorko bei New Jersey vykti: New Jersey Turnpike iki Highstown, iš ten 571 keliu iki Cassville. Taip pat galima vykti ir 9 keliu iki Freehold, iškur 537 keliu iki susikirtimo su 571 keliu, kuris veda į Cassville. Kviečiami nariai ir svečiai su šeimom.

Lituanus žurnalo naujas numeris rengiamas ir baigiamas tvarkyti. Greitu laiku jis pasieks savo skaitytojus.

Baleto kursai Maironio šeštadieninės mokyklos patalpose veiks ir šiais 1957—1958 mokslo metais, vedami G. Kybartienės ir St. Modzeļiausko. Norinčiųjų mokytis registracija ir baleto pamokos pradamos šeštadienį, rugsėjo 14, nuo 1 iki 4 val. p. p. Registracija bus tęsiama ir sekantį šeštadienį, rugsėjo 21.

ELIZABETH, N. J.

Didieji Šiluvos Marijos atleidai Elizabeth, N. J., prasidėjo rugsėjo 8 iškilminga procesija, giliai jautriu pamokslu ir palaiminimu šv. Sakramentu. Atleidai tęsis visą savaitę ir baigiasi rugsėjo 15 d. vakare. Pamaldos vyksta kiekvieną dieną vakarais 7:30. Jom vadovauja ir pamokslus sako Tėvas J. Borevičius, SJ, iš Chicagos. Baigimo dieną prašoma kuo daugiau dalyvauti pamaldose.

N. YORKO SKAUTAI STOVYKLAVO

Rugpjūčio 24 New Yorko skautai bei skautės buvo suškie ir Vydūno vardo stovyklą Kriaunaičių vasarvietėje, Andes, N. Y. Čia, aukštų kalnų aplinkumoje stovyklavo 80 skautų ir skaučių iš New Yorko bei nedideis būrelis skaučių iš Elizabetho.

Skautų stovyklos vadovybė sudarė viršininkas ps. R. Kezys, komendantas ps. J. Ulėnas, mankštos ir sporto vedėjas sl. R. Klivečka.

Skaučių stovyklos vadovybė sudarė viršininkė vyr. sl. A. Noakaitė, komendantė vyr. sl. L. Petrauskaitė, programos vedėja sl. D. Audėnaitė.

Abiejų stovyklų kapelionu buvo kun. J. Pakalniškis. Virtuvėje šeiminkavo E. Kezienė. Ūkvedėmis buvo paskirtos sl. B. Ulėnaitė ir ps. D. Alytaitė.

Stovykloje buvo leidžiamas "Smilgos" laikraštėlis, kurį redagavo sl. R. Arūnaitė, padedama K. Skemaitės.

Per visą stovyklavimo laiką buvo vykdomas skautiško pažangumo konkursas tarp atskirų skautų-čių ir skilčių būrelių. Šiame konkurse dėmesys buvo kreiptas į taisyklina lietuvių kalbos vartojimą, patyrimo laipsnių įgijimą, pareigų atlikimą, pasirodymą laisvose, įvairių stovyklinių puošimų įrengimą, švarą, drausmingumą ir kt. Stovyklos

Primityvus ar modernus?

Primityvus meno parodoje New York'e išstatoma ši skulptūra—deivės galva, rasta Kikladų salose Viduržemio jūroje. Ekspertai sako, kad ji iš 3-čio tūkstančio prieš Kristų, bet galima būtų tarti, kad tai mūsų laikų modernisto "moters galvutė".

MELSKIMĖS LIETUVISKAI

Viešpaties Angelas

Maldaknygė bus ypač patogi jaunimui ir kitiems. Savo išvaizda ir gražiu įrišimu prilygsta kitomis kalbomis išleistoms maldaknygėms.

Nors maldaknygė turi 288 puslapius, bet yra atspausdinta taip gerame ir plona-me popieruje, kad gali tilpti liemenės kišenėje.

Maldaknygė mūsų poeto buvo paruošta atsivėlgiant į naują liturginį sąjūdį ir mišų giedamosios dalys bei kitos svarbesnės maldos buvo įdėtos drauge lietuviškai ir lotyniškai. Didžiosioms šventėms ir laidotuvėms įdėtos tų dienų kintamosios šv. mišų maldos, joje rasite daugiau kaip 30 giesmių. Kalbą lygino prof. Dr. A. Salys.

Maldaknygės kainos:
Odos lux auksuoti kraštai—\$4.50
Odos imitacija auks. kraštai—\$2.50
Odos imitacija raud. kraštai—\$2.00
Gaunama: "Darbininkas", 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

uždarymo metu buvo paskelbti laimėtojai ir įteiktos garbės gairės bei asmeniškos dovanos. Pažangiausių stovyklos skautu pasirodė ps. K. Setikas, o pavyzdinčia skaute — V. Stukutė.

Stovyklos metu paskaitas skaitė vyr. sktn. St. Jakštas, sktn. V. Čečetienė ir kun. J. Pakalniškis. Savaitgalį buvo apsilankęs LSB JAV I rajono vadeiva vyr. sktn. A. Matonis.

Kiekvieną vakarą stovykloje buvo linksmi bei nuotaikingi laužai, kurių metu stovyklautėjai išmoko naujų dainų bei turėjo progos pamatyti įvairių pasirodymų.

Į stovyklos uždarymą suvažiavo virš 100 tėvelių ir skautų bičiulių. Uždarymo proga buvo prarastos skautiškos bei sportiškos varžybos, kurias pavairoino stovykloje suorganizuotos tautinių šokių grupės pasirodymas.

Sekmadienį rugsėjo 1, prie iškilmingo vėliavos nuleidimo teko visiems atsiveikinti su šia gražiai praėjusia stovykla. Vakare įvyko užbaigiamasis laužas, kurį uždegė buvo pakviestas min. V. Sidzikauskas. Šį nuotaikina laužą pravedė ps. R. Kezys.

Kada paskutiniai "Ateina naktis" aidai suskambėjo per mišką, atėjo vėl tas nelauktasis išsiskyrimo momentas.

Nors šioje gražioje gamtoje dienos slinko labai greitai, bet visi skautai turėjo progos daug patyrimo įgyti. Stovykla praėjo puikioje skautiškoje nuotaikoje.

N. Y. skautai ir skautės yra labai dėkingi vaišingoms vasarvietės šeiminkams Kriaunaičiams, kurie parėmė skautus, neimdami mokesčio už stovyklavietės naudojimąsi.

Daiva Alytaitė

Prof. V. K. Banaičio sukakties minėjimas rengiamas New York'e. Bus išpildyti kompozitoriaus kūriniai.

Skautai dėkoja

New Yorko skautų ir skaučių Vydūno vardo stovyklos stovyklautojų vardu reiškia nuoširdžią parėką ponams Kriaunaičiams, kurie be jokio atlyginimo užleido savo puikią vasarvietę mūsų stovyklai. Stovyklautojų nuoširdi padėka taip pat priklauso E. Kezienėi, kuri rūpestingai tvarkė stovyklos virtuvės reikalus. Dėkoju ir skautų - skaučių tėveliams, kurie padėjo pergabinti stovyklautojų turta į stovyklą ir atgal, ypatingai tėvų - rėmėjų pirm. B. Svalbonui ir rėmėjam — Audėnui, Bileriuui, Setikui, Ulėnui, Rimavičiui, Janulevičiui, Maurukui, Gudui, Vasikauskui, Budraičiui, Sirusui, Sutkui, Gruzaukui ir Andriui. Romas Kezys Tuntininkas

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar suskite vedėjui **ANTANUI F. KNEIŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — O. Ivaskai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRland 7-8533.

FOTO STUDIJA P. GAUBYS, savininkas

VESTUVIŲ albumai (mažas — iš 36 nuotraukų 5 x 6 inč. dydžio — 40 dol., didelis — 36 nuotraukų 8 x 10 inč. dydžio — 60 dol.; abu tik 85 dol.), PORTRETAI, VAIKŲ nuotraukos ir kiti foto darbai atliekami greit, gerai ir pigiau nei kitur.

85—27 88th St. Woodhaven 21. N. Y.
BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną

BELGIJOS princui Aleksandrui, 15 metų, Bostone bus daroma širdies operacija. Jį atlydėjo motina Liliane.

BALFO ŽINIOS

Organizuoja naują skyrių St. Petersburg, Fla. Balso direktorė P. Gribienė, 3764—29th Ave., siunčia sveikinimus iš Floridos ir sako: "Mes čia jau įsikūrėme, nusipirkome namą ir pastoviai apsigyvenome, kaip ir daugelis kitų pensininkų. Ilgiau pagyvenusi ir susipažinusi su čionykščiais lietuviais, mėginasi sulipdyti čia Balso skyrių."

Kenčia nuo astmos priepuolių Iš Leipalingio gautame laiške rašoma: "Neturėdama jūsų krašte giminių nei pažįstamų, neturiu galimybių gauti ir man labai reikalingų vaistų. Jau trys metai kaip esu kankinama astmos priepuolių. Paskutiniu metu teko gauti jūsų krašto vaistų, kurie man gerai veikė, tačiau jų gavau tik labai mažą kiekį, o daugiau gauti neįmanoma.

Prašau jūsų atsiųsti man šių vaistų: Steran tablečių, bet gerai būtų ir Metichorten arba Aminophilyn tabletes ar ampulės".

Septyni vaikai ir ligonis vyras

Laiške iš Kybartų rašoma: "Pas mus daug kas gaus dovanų iš Amerikos. Ir aš norėčiau, kad iš jūsų brangūs broliai lietuviai, kas nors galėtų atsiųsti mums dovanų. Turriu septynis vaikus ir ligonį vyrą, skrandžio sergantį jau nuo 1947 metų, be sodos negali būti nė vienos dienos, o lengva pas mus nėra. Pati esu ligonė, iš gero gyvenimo gavau širdies ligą. Jeigu galėtumėt atsiųsti vaistų nuo skrandžio ir širdies ligos, būčiau begaliniai dėkinga..."

Neabejojame, kad Balso skyrių nariai atjaučia tuos pagelbos prašančius lietuvius ir pirmą progą pasitaikius pasi-stengs ištiesti jiems pagelbos ranką. Aukas siųskite į Balso Centra, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Balso Centras

BOSTONO ŽINIOS

Laimėjo pirmąją vietą Rugsėjo 8 White Stadium, Bostone, vyko Bostono arkivyskupijos jaunimo muzikos šventė. Šventės programoje dalyvavo 500 jaunų muzikantų, kuriuos stebėjo apie 25 tūkstančiai žiūrovų. Šioje šventėje šv. Petro parapijos orkestras jaunamečių muzikantų kategorijoje laimėjo visos Bostono arkivyskupijos pirmą vietą, tapdamas 1957 čempionu ir laimėdamas arkivyskupo Richard Cushingo dovanotą taurę.

Orkestro koncertas Rugsėjo 29 d. 3 val. p. p. aukštesnės mokyklos salėje, Thomas Park, šv. Petro parapijos CYO orkestras rengia koncertą.

Vedė Rugpjūčio 25 šv. Petro parapijos bažnyčioje moterystas sakramentą priėmė Jeronimas Venis su Rita Stakutyte.

Pakrikštyta Rugpjūčio 28 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštyta Jono Venkaus ir Luizos Pleikytės - Venckienės sūnus Raimundo ir Jokūbo vardais. Tėvai gyvena 226 W. 5th St. Rugpjūčio mėn. 31 pakrikštytas Antano Bocevičiaus ir Onos Rasmus - Bacevičienės duktė Sigitos ir Magdalenos vardais. Tėvai gyvena 18 Fairbanks St., Brighton, Mass.

Mirusieji Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Marijona Vaitkienė - White (rugsėjo 23) 77 m. Velionė gyveno 470 W. 3-rd St., So. Boston. Nuliūdime paliko dukterį ir du sūnus. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Danielius Tamulevičius (rugsėjo 4) 76 m. Velionis gyveno 425 W. 3-rd St., So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir dukterį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Bronislava Sinkevičienė - Sykes (rugsėjo 4) 60 m. Velionė gyveno 264 Bolton St., So. Boston. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir du sūnus. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Marijona Zaikienė (rugsėjo 11) 64 m. Velionė gyveno 7 Winfield St., So. Boston. Nuliūdime paliko vyrą, du sūnus ir dvi dukteris, kurių viena yra sesuo kazimierietė. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Ieškomas 4—5 kambarių butas East New Yorko dalyje. Apšildymas pageidaujamas bet nebūtinas. Skambinti po 5 val. vakaro Michigan 1-2473. Mrs. Cilsius.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VAJANDA JAU 16 TUS ME-
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ
LIETUVIŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IEŠKO ATSIMINIMŲ LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR
NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAIS
NUO 4:00 IKI 5:00
STOTIS **WEVD** (1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.

STUKAS 1264 WHITE ST.
HILLSIDE N.J.
WA 6-3325